1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 60.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.85, buiten Assen franco per post *f* 2,00.

ZATURDAG 28 JULIJ.

De prijs der Advertentien is van tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt een BIJBLAD uitgegeven.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

26 JULIJ.

„Het leger der geällieerden verlaat de Krim!"

is het groote nieuws, 't welk men tusschen de regels van sommige dagbladen leest. Is dit nieuws voor sommige onzer lezers wat onduidelijk, dan zeggen wij:

Het leger der geällieerden verlaat de Krim,

is eene voorspelling, op te maken uit verschillende berigten in Engelsche en Fransche bladen, die dikwijls mededeelingen van hooger hand ontvangen.

Zoo had de *Morning-Post*, die betrekkingen heeft met het Ministerie Palmerston, dezer dagen een artikel, waarin werd betoogd: „wij winnen Sebastopol, doch welligt eerst tegen Januarij 1857! en daarom zal men verstandig doen, niet elken dag met de post de tijding te wachten: de Malakofftoren is gevallen — Sebastopol is ons! Het belegerings-corps gaat langzaam en zeker, maar als het oogenblik dáár is, waarop het zijn slag zal slaan, dan legt het als 't ware zonder eenige moeite, de hand aan de stad. Om deze zóó te naderen, kost tijd en moeite, maar het loon zal ook groot zijn.

Welligt ziet de *Morning-Post* de zaak te donker in, maar dat is gewoonlijk het geval, als men haar eerst niets telde. In 't afgeloopen jaar zeilde het expeditie-corps naar de Krim, leverde twee schitterende batailles en sloeg het beleg voor Sebastopol. Toen klonk het door Europa: „nog *twaalf* dagen en *onze* vlag waait daar van die toren-trans!" maar die dagen verliepen en men vroeg eene *maand* tijds! *Dertig dagen* waren vervlogen en men sprak op meer bescheiden toon van *negen weken*, en voegde er, uit securiteit, bij: in een zeer bijzonder geval zou het beleg *acht maanden* kunnen duren. Ook deze zijn voorbijgegaan in veel ellende: en nu . . . . , „welligt zullen wij eerst tegen 1857 de poorten van Sebastopol binnentrekken," zegt de *Morning-Post*!

Maar wat zegt de *Times*?

De Goliath van Gad onder de Europeesche dagbladen, die uit een mond grooter dan de grootste van al de Gapers voor onze tabakswinkels, van groote dingen sprak — wat zegt nu de *Times*?

Hij beweert, in een zeer stichtelijk artikel, „dat de val van Sebastopol eigenlijk ook weinig waarde heeft voor het Westen. Die vesting moest men *alleen* nemen, om den Russischen *militairen trots* te fnuiken. Om den Noordschen kolossus *klein te maken*, was er niets doelmatigers, dan overal zijne kusten te bestoken, te vernielen wat er gevonden wordt en zijn vaandel den doodsteek toe te brengen. Dat kan Engeland *altijd*, en zonder groote inspanning, want Engeland is meester ter zee."

Ook de Fransche *Constitutionnel* tracht in het volgend artikel de moeijelijkheden van het beleg van Sebastopol, de oorzaak van den langen duur der operatiën en de noodzakelijkheid van misschien nog lang geduld te moeten hebben, aan te toonen, daar eene spoedige ontknooping nu niet kan voorspeld worden.

„Sebastopol gelijkt in niets eene gewone sterkte, en men kan hoegenaamd geene vergelijking maken tusschen de belegering der Russen in die stad en de zwaarste belegeringen waarvan de geschiedenis melding maakt. De best versterkte steden zijn gewoonlijk omringd van een keten verdedigingswerken, die men gewoonlijk slechts op één punt behoeft te verbreken. Met Sebastopol is dit niet het geval, het is eene vereeniging van een groot aantal citadellen, die over het algemeen niet met elkander in verband staan en door diepe grachten gescheiden zijn, zoodat men, na in een dier werken te zijn doorgedrongen, bemerkt dat men slechts één stap voorwaarts is gegaan, en men voor zich nieuwe wallen en sterkten, grachten en hinderpalen van allerlei aard ontwaart. Er kan dus geen sprake zijn van bres te schieten op het zwakste punt der werken, stormcolonnen in te laten trekken en aldus in de stad door te dringen. Men moet achtereenvolgens met de bajonet, onder de vreesselijkste kruisvuren, eene reeks vestingwerken veroveren, die elk afzonderlijk een langdurig beleg zouden vorderen.

„Wij zeggen met de bajonet, want men kan niet ontveinzen, dat de artillerie, die gewoonlijk bij belegeringen eene zoo overwegende uitwerking heeft, hier niet veel kan uitrigten. En wat er toe bijdraagt om de verdediging van Sebastopol een geheel exceptioneel karakter te geven, is juist de aard der werken, die de stad dekken. Dit zijn aarden werken, en dus slechts provisioneel daargesteld, want zoo men steden voor goed versterkt, moet men vaste bouwstoffen gebruiken. Maar juist dit strekt den Russen tot voordeel.

„De kogels vermogen namelijk weinig op die aarden werken, en aannemende, dat de loopgraven de grachten bereikten, zou de artillerie toch geen bres kunnen schieten, omdat die grachten niet van metselwerk voorzien zijn. Bovendien is de aarde, tot het aanleggen dier werken gebezigd, gedurende den winter verhard en heeft zooveel vastheid verkregen, dat zij langer zou kunnen dienen dan de oorlog zal duren. Zoo de de genie met hare werken de grachten van den Malakoff-toren bereikte, zou zij die moeten vullen, niet zooals gewoonlijk geschiedt, met het puin uit de bressen, maar met de aarde van den buitenwand der grachten.

„De gevaren van den aanval zijn bij Sebastopol grooter dan overal elders. Daar het *ensemble* der vestingen, waaraan men den naam dier stad geeft, niet kan worden ingesloten, worden de troepen, die haar verdedigen bestendig vernieuwd, en ontsnappen dus aan de moedeloosheid en de vermoeijenissen, die een garnizoen gedurende een lang beleg gewoonlijk moet verduren. Datgene wat de Russische Regering het garnizoen van Sebastopol noemt, is het geheele Russische leger; dat is de geheele krijgsmagt des Rijks, wier keur naar de Krim stroomt.

„Rusland vereenigt in de Krim al zijne kracht, hulpbronnen en soldaten. Een beleg, dat gewoonlijk slechts eene secundaire operatie in het algemeen plan van een veldtogt is, is in de Krim door een zamenloop van omstandigheden, welke iedereen kent, de hoofdzaak geworden, en men kan zeggen, dat het lot van het Russische Rijk afhangt van den weerstand of den val eener sterkte. Elke aanval kan dus voor een groote veldslag gerekend worden, niet alleen om het aantal manschappen dat van beide zijden er aan kan deel nemen, maar ook om de belangrijke gevolgen, met betrekking tot de definitieve oplossing der kwestie.

„De Russen hebben, in den strijd, die nu wordt voortgezet, zulke groote voordeelen aan hunne zijde, dat het verwondering baart, dat zij, dapper als zij zijn, bijna gedurig sedert het begin de nederlaag konden geleden hebben. Zij zijn te huis, d. i. zij hebben allerlei hulpbronnen van hun land ter hunner beschikking, en zijn met die hulpbronnen volkomen bekend. Zij strijden in de stellingen, die zij zelve kiezen, bepalen zich tot de verdediging, en blijven bestendig onder de bescherming der wallen; zij putten uit een groot arsenaal ammunitie, die gedurende jaren daar bijeenverzameld is, en wat nog nooit te voren gezien is, zij bezitten voor de verdediging van een van de landzijde belegerde sterkte, schepen, wier ontzagwekkende batterijen, naar verkiezing alle punten bestrijkende waar de vijand zich vertoont, met kracht het vuur van de plaats ondersteunen.

„Als de generaal, die binnen Sebastopol bevel voert, een aanval voorziet, laat hij de bataillons, die zich reeds met de geällieerden gemeten en de uitwerking hunner dapperheid ondervonden hebben, en die dientengevolge gedemoraliseerd konden worden uit de stad trekken, en versche troepen binnen komen, die in het versterkte kamp aan de Belbeek nieuwe krachten hebben verkregen; deze verschijnen dus tegenover de aanvallers in hunne volle zedelijke en ligchamelijke kracht. En waarom zouden die moedige en goed gedisciplineerde soldaten zich niet krachtig achter de wallen verdedigen, dat is te zeggen, in eene positie, waarin slechte troepen dikwijls met goed gevolg aan den hevigsten aanval weerstand bieden.

„De Russische generaals versmaden geen enkele krijgslist, geen enkel vernielingsmiddel, dat hen in hunne verdediging van dienst kan zijn. Zij trachten de verbeeldingskracht hunner tegenpartij te treffen, als zij haar op geene andere wijze kunnen schaden. Zoo hebben zij bij den aanval op 18 Junij op hunne glacis machines van Jacobi geplaatst, die ontploften en eenige manschappen wonden. Dit is eigenlijk minder een verdedigingsmiddel, want het ware dwaasheid, zoo men wilde doen gelooven aan het bestaan binnen de stad van veel ontzagwekkender machines.

„Hebben zij ook niet sedert den aanvang van het beleg het gerucht verspreid, dat alle vestingwerken ondermijnd waren, en zij in den uitersten nood overwinnaars en overwonnenen in de lucht zouden laten vliegen? En bij de verovering van den Groenen Heuvel heeft toch geene ontploffing plaats gehad, hoewel die ook ondermijnd heette. Maar toen zeiden de Russen, met de hun eigene sluwheid, dat zij den tijd niet gehad hadden, om den brand in het kruid te steken.

„En welke is nu de respective positie der beide legers, ondanks al die pogingen, ondanks de onbetwistbare dapperheid der Russen, ondanks alle voordeelen, die wij hebben opgesomd.

„Het onze is nooit een stap teruggegaan; hare werken, om de vesting te naderen, door ongehoorde moeijelijkheden vertraagd, zijn gedurig voortgezet; het Russische leger is in twee groote veldslagen overwonnen; het heeft er van moeten afzien, om onze liniën aan te vallen.

„Laat ons den uitslag met vertrouwen verbeiden en op het geduld en den heldenmoed der onzen rekenen."

Opmerkelijke taal van den *Morning-Post*, van de *Times* en van de *Constitutionnel*!

Is zij niet, waarde lezer! als eene inleiding tot het nieuws: „de armée der geällieerden verlaat de Krim?" Hoogstwaarschijnlijk wil men de gemoederen voorbereiden op zulk een aftogt, en daartoe is het vooral noodig dat men zegt: „wij gaan uit vrijen wil — wij *konden* Sebastopol doen vallen, maar zij was geld en tijd en bloed, daartoe noodig, niet waard. Wij zullen echter op andere wijze en op andere plaatsen met woeker halen, wat wij in de Krim lieten."

Hoe John Bull te moede zal zijn, als het achterwaarts! wordt gecommandeerd — hoe de fiere Franschman zich zal afwenden van de stad, die hij *wilde* nemen . . . . men kan er zich eenig denkbeeld van maken, als men denkt, wat zij *beloofden* te doen en wat het hen kostte, om te komen waar ze nu zijn.

Maar — vergeten wij niet, dat de aftogt ook slechts tot de *waarschijnlijkheden* behoort. Wie weet, hoe spoedig wij hooren: *Sebastopol wordt bestormd*!

27 JULIJ.

„De Krim wordt welligt door het leger der geällieerden verlaten," schreven wij gisteren, en wij hadden voor ons de Engelsche bladen: de *Morning Post*, de *Times* en het Fransche: de *Constitutionnel*. Wij bewezen uit hunne redeneringen, dat het vermoeden, alsof men in Engeland en Frankrijk er waarlijk aan begon te denken om de aftogt te blazen, niet geheel uit de lucht was gegrepen.

Maar ziet — wat is er verwonderlijker dan de dagbladpers! heden komt de telegraaf en vertelt ons: Pélissier is vol goeden moed — zijne jongste dépêches zijn opgeruimd — hij heeft vertrouwen op Sebastopol's val — nog *honderd* ellen en hij is bij den Malakoff-toren!"

De „Groene Heuvel", die op 18 Junij door de geällieerden in bezit werd genomen, is 600 ellen van den toren verwijderd, en alzoo is het belegerings-corps sedert dien dag, achter schans en in de mijnen, die sterkte 500 ellen nader gekomen. Die nadering geschiedde echter niet in eene regte lijn, maar kronkelende links en regts, zoodat de aangelegde werken, gezamenlijk, wel eene lengte van 14 à 1500 ellen bedragen.

Zoo staan dan de geällieerden, gewapend en geharnast en door honderde vuurmonden gesteund, op slechts 100 ellen van den toren, om wiens bezit weldra een bloedige strijd zal worden gestreden. Zoo is de dag op handen, die beslissen zal, wie gebieden zal op de muren van dat gevaarte, waaruit, eene maand geleden, verderf en dood werd gebraakt!

Men verplaatse zich in de verbeelding eens in het kamp der geällieerden of binnen de wallen van den toren! Angstig luistert men naar het bevelwoord van den Afrikaanschen krijgsoverste: „voorwaarts!" Ontroerd ziet men van wal en muur naar de menschen-massa, of zij zich ook in beweging stelt tot de bloedige worsteling. Hoe menig hart zal rekening met zich zelve houden in die weinige uren die het nog overig kan hebben te slaan. Hoe menig vaarwel zal daar in stilte aan een vader en moeder en dierbare betrekkingen worden toegezonden — een vaarwel, uit den boezem geperst bij de gedachte: wij zien elkander welligt op deze aarde niet weder!

O, dat wij toch niet ongeduldig zijn in het haken naar nieuws!

't Zou zijn, als of men de toekomst van zoo vele duizenden ligt achtte!

De bezetting van den Malakoff-toren, van 't gevaar bewust, dat haar dreigt, doet gedurig uitvallen en onderhoudt ee levendig vuur op de werken haars vijands. Zij meent met goed succes — terwijl de belegeraars zeggen: zonder goed gevolg.

De waarheid zal hier wel in 't midden zijn.

In Italie blijft de toestand zeer gespannen en Oostenrijk staat er met de hand aan 't zwaard. Het heeft er iemand, die waakt en die het land en het volk goed kent, namelijk Radetzky. Men mag er zich dus wel bedenken, eer het teeken tot oproer wordt gegeven. Mazzini spot wel met de Italianen, maar Mazzini schrijft slechts, en hij schrijft ver van het tooneel, dat hij woelig wenscht te maken. Hem kan geen Oostenrijksche of Fransche kogel bereiken! Hij spot er mee, dat aan de Italianen door de Vorsten woorden van *vrijheid* in 't oor worden gefluisterd, maar hij geeft niemand gelegenheid, om hem met een *kogel* iets toe te fluisteren.

Dat is slim, maar niet groot van Mazzini.

In Spanje is het thans een weinig bedaard, omdat de Cortes naar huis zijn gegaan. 't Is er, als het vroeger in Frankrijk was. Rust, als de volksvertegenwoordiging vacantie had. Gingen de deuren der raadzaal open, dan was het woelig op straat. De Hertog der Overwinning is ziekelijk of, zooals sommigen mompelen, niet wel bij 't hoofd.

Geen wonder — die in Spanje moet gebieden, kan zijn verstand niet bijeen houden.

De Koning van Napels vierde feest met zijn volk, iets dat na 1848 nog niet weer was gezien.

Sardinie voert steeds strijd tegen de ultramontaansche partij, even als Spanje. De Pausselijke Nuntius verliet reeds Madrid.

De Spaansche gezant te Rome staat op zijn vertrek. Inmiddels gaat de Spaansche Regering voort en dwingt de Bisschoppen tot rust.

Zal zij meester blijven?

Dat is onzeker.

28 JULIJ.

Bij gebrek aan Krimtijdingen, houdt men zich te Parijs bezig met het bezoek van Koningin Victoria. De vorstin zal den 18den te Parijs aankomen; toevallig is de dag waarop de souveraine van Groot-Brittannie den voet zal zetten bij den erfgenaam van Napoleon I, gewijd aan St. Helena. Zondag, 19 Aug., zal een rustdag zijn voor de koningin, overeenkomstig het in Engeland bestaande gebruik. Maandag echter zal zij een aanvang maken met het bezigtigen van al het merkwaardige, dat Parijs en zijne omstreken leveren. De koningin zal waarschijnlijk niet voor 28 Augustus de Fransche hoofdstad verlaten.

In een brief uit Sebastopol aan *le Nord* komt voor, dat dagelijks deserteurs uit het kamp der geällieerden zich bij de Russen aanbieden. Onder deze deserteurs bevinden zich amerikaansche matrozen der Engelsche vloot. Er deserteren veel minder Engelschen dan Franschen, doch veel meer Sardiniërs. Onlangs kwamen acht Piemonteesche artilleristen tegelijk en verlangden in Russische dienst te worden opgenomen. Op de vraag waarom zij hun vaandel verlieten antwoordden zij, dat zij zich niet gaarne aan een tweeden storm wilden wagen, daar zij aan den eersten genoeg hadden.

Men leest in de *Ost-Deutsche Post* dat Innocentius, aartsbisschop van Cherson, op aanschrijving van vorst Gortschakoff, te Sebastopol was aangekomen, om de heldhaftige verdedigers van Sebastopol te zegenen. De prelaat werd er met onbeschrijfelijke geestdrift ontvangen. Den 26 Julij heeft hij de zegening gegeven aan de troepen, die verzameld waren op het St. Katharina-plein, en in de rede door hem bij die gelegenheid gehouden, kwamen de volgende woorden voor, gerigt tot generaal Osten-Sacken: „Mijn zoon, de laatste maal toen wij elkander zagen (na het bombardement van Odessa), was ik door eene goddelijke ingeving bezield, toen ik u zeide: „„Ga, trek uit en strijd, opdat de heere, onze God, u zegevierend terugvoere!"" Gij hebt het woord der profecij vervuld. Door de verdediging dier vesting, welke aan uwe hoede is toevertrouwd, hebt gij voor u en uwe soldaten onverwelkbare lauweren geplukt. Thans herhaal ik u nog eens: Strijd en overwin, want gij zijt de uitverkorene des Heeren, bestemd om de geessel Zijner vijanden te worden. Inderdaad is het opmerkelijk, voegt de briefschrijver er bij, dat Generaal Osten-Sacken, die reeds eene militaire loopbaan van 48 jaren telt, en meer dan honderd veldslagen en gevechten heeft bijgewoond, waarin hij gewoonlijk in de eerste gelederen zich bevond, nooit het geringste letsel heeft bekomen.

Hetzelfde blad met het volgende: "Generaal Todtleben is gekwetst, en derhalve is de leiding der verdedigingswerken in de stad opgedragen aan zijn dapperen adjudant Melnikoff. (In het kamp was den 14 het gerucht van Todtlebens overlijden verspreid, er bestaat echter alle grond om aan de waarheid daarvan te twijfelen, daar de officiële russische dépêches van latere dagteekening er niets van melden.) Bij deze gelegenheid kan ik niet nalaten u een trek van trouw en heldenmoed te verhalen, die als eene zeldzaamheid in de militaire jaarboeken mag worden opgeteekend. Gedurende den storm op 18 Junij viel een zevenduims bom op het bastion Korniloff, vlak naast generaal Todtleben; de trilling der lucht deed hem bezwijmen en hij viel op den grond. Onmiddellijk snelden zes soldaten toe, die hem met hunne ligchamen bedekten; de bom sprong en doodde onmiddelijk vijf dier krijgers, terwijl de zesde zeer gevaarlijk gekwetst werd. Generaal Todtleben kwam er met eene ligte kneuzing af."

De *Times* bevat een uittreksel uit een Russisch werk van den heer Tengoborski, omtrent den industrieelen- en handels toestand van Rusland. De uitvoering van graan zou minder belangrijk, bijna onbeduidend zijn geworden. In 1848 bragten 3422 schepen granen uit Rusland naar verschillende deelen van Europa. Thans is zoowel de uitvoer als invoer aanmerkelijk gedaald. De nijverheidsvoortbrengselen klimmen tot ongehoorde prijzen. De meeste Engelsche en Fransche werklieden hebben Rusland verlaten, en steenkolen worden niet meer aangevoerd. In den afgeloopen winter heeft zelfs een groot deel van Petersburg geen gas kunnen branden. De groote ijzersmelterij van Katharinenhof heeft hare werkzaamheden gestaakt. Uit dit alles maakt de *Times* op, dat de oorlog veel verderfelijker voor Rusland dan voor de Westelijke magten is.

Telegrafische berigten.

Parijs, 27 Julij. De *Moniteur* behelst eene depêche van generaal *Pélissier*, van den 25 's avonds, en meldende, dat de Russen na een hevig vuur een uitval hadden gedaan uit de linkerzijde van den kleinen Redan, doch met achterlating van gekwetsten en 8 dooden waren teruggeslagen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Aan de leden van de Synode der Ned. Herv. kerk zijn proeven van de nieuwe bijbelvertaling betreffende het Nieuwe Testament ter hand gesteld. Die proeven zijn in kwarto gedrukt, met vele aanteekeningen aan den voet der bladzijden. Zij betreffen het Evangelie van Johannes, den brief aan de Hebreeën en een drietal andere boeken.

— Den 17 dezer en beide volgende dagen heeft de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, onder het voorzitterschap van den heer Mr. *W. H. van Voorst*, hare algemeene vergadering gehouden, waartoe een aanzienlijk aantal leden was opgekomen. Het bleek, dat de Industrie-scholen der Maatschappij in eenen bloeijenden staat verkeeren, en het Tijdschrift, dat van wege de Maatschappij wordt uitgegeven, meer en meer de gewenschte belangstelling opwekt. Na de verslagen van de verschillende afdeelingen over den landbouw, de fabrieken en den handel; werd er een rapport door Mr. W. *J. C. van Hasselt* uitgebragt over de Parijsche tentoonstelling. Vervolgens werd aan de vergadering een uitgebreid verslag medegedeeld van de heeren *A. H. van der Boom Mesch*, *G. J. Mulder* en *Kerkhof*, betreffende de waarde der tabellen. omtrent de voederwaarde der verschillende voedergewassen voor het vee. Beide verslagen zullen worden gedrukt. Voorwaardelijk werd bekroond de schrijver van een leesboek over de Nederlandsche Landhuishoudkunde, terwijl aan den schrijver eener verhandeling over het gommen der kersenboomen en aan dien eener verhandeling over het klaauwzeer der schapen eene loffelijke vermelding werd toegekend.

— Door den zeekrijgsraad te Hellevoetsluis is een 18jarig matroos veroordeeld tot de straffe des doods, wegens insubordinatie, gepleegd op een officier van Zr. Ms. transportschip *Prins Willem Frederik Hendrik*, op eene West-Indische reis.

— Men schrijft uit Maastricht, dat de gemoederen aldaar, tengevolge der laatste verkiezingen, nog zeer in beweging zijn. De demissie der 7 raadsleden heeft zich bevestigd, en in eene, Zaturdag ll. gehoudene vergadering van de leden der vrijwillige brandweer, zijn mede een 36tal demissien ingediend, allen als behoorende tot de partij van bezadigde vrijzinnigen. Het dagblad *le Courrier de la Meuse*, staande onder den wel bekenden invloed der geestelijkheid, doet niet anders als razen en schelden en geeft geheele artikels ten beste der zaak, die het blad voorstaat.

— In de gemeente Ottersum (Limburg) heeft een verschrikkelijk voorval plaats gehad. Tusschen elf en twaalf ure 's nachts, van den 18, werd de heer *J*, wonende met zijn schoonvader *G. v. B.*, op het gehucht *den Dam*, gewekt door het aanslaan der honden. Hij stond dadelijk op en liep naar het achtergebouw, waarvan hij de groote deur open vond. In eene schuur ontdekte hij twee personen, die hij niet kende, en waarvan één hem dadelijk vastgreep. Niet zonder veel krachtsinspanning, gelukte het hem, dezen ter aarde te werpen, hem onder de knie te houden en om hulp te roepen. Ongelukkigerwijs kwam niemand dat hulproepen ter oore, en de aanhoudende slagen van den tweeden hem onbekenden dief, noodzaakten hem zijn' man los te laten, waarna beiden het ontvlugtten. De schoonvader *G. v. B.*, afwezig op het oogenblik van het gebeurde, werd den anderen morgen tusschen 6 en 7 ure, ongeveer 400 ellen van zijne woning, vermoord gevonden; — men had hem n.l. letterlijk den hals afgesneden. De justitie doet ijverig onderzoek naar deze gruweldaad.

— Het *Handbl.* deelt een berigt mede, volgens 't welk een Burgemeester in Zuid-Holland eene ongeoorloofde daad heeft gedaan, door de stembriefjes zoodanig te teekenen, dat men bij de ontvangst kon nagaan van wie elk briefje was. — Het is te wenschen, dat deze zaak ten ernstigste worde onderzocht.

— Volgens eene in de *Kerkelijke Courant* medegedeelde lijst van kandidaten tot den H. dienst bij de Ned. Herv. kerk, bedroeg hun aantal op den 1 Julij ll. 93, zijnde 6 minder dan op den 1 Julij 1854.

— Nopens de elfde of laatste verkooping van gronden in den Haarlemmermeer-polder vernemen wij, dat er geveild zijn 1487.44 bunders en op nieuw in veiling gebragt 20 bunders, tengevolge van wanbetaling; die 1507.44 bunders hebben opgebragt *f* 675,500, of gemiddeld *f* 448 per bunder. In het geheel zijn in veiling gebragt 16,822.57 bunders, die gezamenlijk zijn verkocht voor *f* 7,972,400, alzoo gemiddeld vóór *f* 473 per bunder.

— Men leest in *l'Economiste Belge* ten aanzien van den graanhandel in ons vaderland: „Men heeft twee geduchte tijden van schaarschte beleefd, namelijk in de jaren 1817 en 1847; het gouvernement, toegevende aan de verzoeken der zuidelijke broeders, heeft alles gedaan, om dien geessel te weren; het verbod van uitvoer, premiën voor invoer, aankoopen van graan voor rekening van den staat, alles werd in het werk gesteld, zoodat de prijs van de tarwe *te Amsterdam tot f 1000 per last steeg.* En de staten van Holland verklaarden in hun jaarlijksch verslag dat *de duurte* den overvloed vergezeld had. In 1847 heeft het gouvernement zich er in het geheel niet mede bemoeid, en de prijs van de tarwe steeg slechts tot f 600 het last, en wat vooral opmerkelijk is, onze prijzen waren over het algemeen van 10 tot 15 pct. beneden de Belgische en Fransche markten, waar men den uitvoer verboden had. Hetzelfde verschijnsel heeft zich thans weder voorgedaan. Men heeft eenige graanprijzen van de Antwerpensche met die der Rotterdamsche markt op gelijken datum vergeleken en men heeft gezien, dat die van Antwerpen geregeld hooger waren dan de Rotterdamsche. Nu is bij ons de uitvoer even als de invoer vrij; in België wordt de eerste echter belemmerd. Is dit geen sprekend bewijs ten voordeele van de handelsvrijheid?"

's Gravenhage, 23 Julij. Heden middag te één uur is Z. D. H. de Hertog *Eduard van Saksen-Weimar*, officier in Britsche dienst, komende van de Krim, in deze residentie aangekomen. Z. D. de hertog *Bernhard van Saksen-Weimar*, vader van den hertog *Eduard*, had zich naar Rotterdam begeven, om zijn zoon af te halen. In een open rijtuig gezeten, reed Z. D. H. de hertog *Bernhard*, vergezeld van den hertog *Eduard*, de residentie door. Algemeen bewonderde men de manhaftige houding van den Vorst, die zooveel heeft doorgestaan en bijgewoond. Dat rijtuig werd gevolgd door een ander, waarin zich HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik* en de Hertogin *Anna*, schoonbroeder en zuster van vorst *Eduard*, bevonden.

Amsterdam, 25 Julij. Aan een particulier schrijven uit 's Hage, d.d. 24 Julij ontleenen wij het volgende: „Ik meen reden te hebben het er voor te moeten houden, dat er meer dan ooit ernstig sprake zou zijn, om 's Gravenhage met Scheveningen door een ijzeren spoorweg te verbinden. Ofschoon er vroeger meermalen van een soortgelijk plan werd gewag gemaakt, zoo moet thans, zoo dan al niet uitsluitend het plan als zoodanig, maar vooral de personen aan wie de leiding daarvan zoude opgedragen worden, meer dan ooit de verwachting van welslagen opleveren.

Steenwijk, 24 Julij. De oogst van russchen of biezen ter vervaardiging van matten, een voornaam middel van bestaan voor de geringe klasse gedurende den winter, is dit jaar gedeeltelijk mislukt. De lengte waarover men in het voorleden jaar reeds klaagde, is dit jaar nog veel geringer, en er worden dan ook slechts weinig aangebragt, geschikt ter vervaardiging van matten ter breedte van 1¼ el. De prijs is ongemeen hoog, van *f* 14 tot *f* 16 per vim of 100 bos. Er werden gisteren op de russchen-markt alhier slechts 3 voeren ten verkoop aangebragt, terwijl men in andere jaren gewoon was van 30 tot 50 voeren te zien aanbrengen.

Groningen, 25 Julij. De heer *de B. M.*, alhier gedetineerd, had aan Z. Maj. verzocht, dat hem mogt worden kwijtgescholden de gevangenisstraf van 1½ jaar en de ontzetting van burgerschapsregten, waartoe hij ter zake van opligting is veroordeeld. Dezer dagen is op dit verzoek afwijzend beschikt.

— Gisteren namiddag barstte boven de gemeente Veendam een hevig onweder los, vergezeld van zwaren regen, en dat 2 uur aanhield. De bliksem is in den molen van den heer *Klimp*, te Wildervank, geslagen en heeft een molenaarsknecht, A, *Bouman*, van Zuidbroek, 20 jaren oud, gedood, terwijl een andere knecht onder in den molen ligt getroffen werd, die echter met den schrik en eenige verwonding vrijkwam. Voorts is eene koe van den heer *Nauta* in het land van den heer mr. *J. C. van Slooten*, een van den landbouwer *Woldering* te Veendam, en een van den landbouwer *Middel*, te Wildervank, door den bliksem getroffen en gedood. *Pr. Gr. Ct.*

— De regeling van het plaatselijk belastingstelsel voor deze gemeente is in de raadszitting van gisteren een groot einde verder gekomen. Over het behoud of de afschaffing van de accijnsbelasting is de raad tot eene definitive beslissing gekomen en zullen op gemaal, geslagt, turf en steenkolen voor het vervolg geene belastingen meer worden geheven. De hoofdelijke omslag; die daarvoor in de plaats treedt, zal tot een jaarlijksch bedrag van hoogstens *f* 80,000 worden opgevoerd. *Gr. Ct.*

Arnhem, 23 Julij. Bij vonnis van den heer regter in het kanton Arnhem van 14 dezer, zijn de diakenen der Christelijk Afgescheidene gemeente alhier, ter zake van weigering om te doen de opgaven, waartoe zij, ingevolge art 10 der wet tot regeling van het armbestuur, verpligt zijn, ieder in eene geldboete van vijfenzeventig gulden veroordeeld. Herhaaldelijk tot het doen dier opgaven aan het gemeentebestuur van Arnhem aangemaand, zijn genoemde diakenen, uitsluitend met het beheer der armen der Christelijk Afgescheidene gemeente alhier belast, die blijven weigeren, beweren de als bestuurders eener kerkelijke gemeente, welke onafhankelijk van en buiten den Staat is, tot het doen der gevorderde opgaven niet verpligt te zijn. Naar wij vernemen, hebben de armbestuurders van verschillende Christelijk Afgescheidene gemeenten in deze provincie geweigerd, bedoelde opgaven aan de gemeentebesturen te doen en zullen zij te dier zake vervolgd worden.

— In de meeste dagbladen, zelfs in de *Arnhemsche Courant*, vindt men vermeld, dat alhier in eene der stadsgrachten, in een doek gewenteld, het reeds in gevorderden staat van ontbinding verkeerende lijkje van een pasgeboren kind is gevonden. De mystificatie van het Nederlandsch leesgierig publiek en ook voor een gedeelte van de Arnhemsche burgerij en politie, is zeker grootendeels gereusseerd, daar het pasgeboren kinderlijkje niets anders is geweest, dan het lijk van een gestorven aap, hetwelk men aldaar ingewikkeld had weggeworpen; het daarbij gevoegde verhaal van bebloede doeken en wat dies meer zij, schijnt er bij gevoegd, om den gewaanden kindermoord akeliger te doen voorkomen.

Etten en Leur, 23 Julij. In den nacht tusschen 20 en 21 dezer heeft ten huize van den landbouwer *D. van A.* een zeer brutale huisbraak plaats gevonden. Omstreeks 12 ure ontwaarde *van A.*, dat er dieven in zijne woning trachtten te breken, en na licht ontstoken te hebben, werden de glasruiten ingeslagen en geroepen: „Wij zijn met ons twaalven; wij moeten geld en brood hebben, of zullen den boël in brand steken," waarna zij een afgehouwen boomstam namen en daarmede de deur trachten open te loopen, waarop *van A.* hun, door het opengeslagen raam, drie roggebrooden en vier guldens heeft toegeworpen, waarmede zij echter niet tevreden zijnde, overgingen aan alle zijden van het huis te breken, tot dat er een binnen kwam met eene brandende kaars in de eene en een pistool in de andere hand, terwijl de overigen met steenen wierpen. De zoon des landbouwers, intusschen onbemerkt de woning verlaten hebbende, had eenige buren gewekt, op wier aankomst de daders de vlugt hebben genomen, zonder herkend te zijn of eenig spoor na te laten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In Frankrijk loopt de uitgeschrevene leening bij uitstek goed af. De regering moet voortdurend maatregelen nemen, om de deelneming van de kleine inschrijvingen eenigzins te bemoeijelijken. Zoo heeft zij thans verboden, dat men ter inschrijving vroeger dan 's morgens 4 ure *queue* maakt. De bureaux waren te Parijs soms reeds des avonds bezet, en de inschrijvers bleven den ganschen nacht tot de opening er van op den volgenden morgen wachten.

— Ten gevolge der weglating van een woord in eene aan maarschalk *de Castellane*, bevelhebber van het leger van Lyon, gerigte telegrafische dépêche, meldende den dood van generaal *Mayran*, maakte de maarschalk uit de dépêche op dat de keizer overleden was, en onmiddelijk vaardigde hij eene proclamatie uit aan het leger, waarbij hij het den soldaten als hun eerste pligt voorhield, zich te scharen, om den graaf *van Chambord*, die alléén Frankrijk kan redden. In weêrwil der tegen zijn plan geopperde bedenkingen, had hij de proclamatie reeds naar de drukkerij gezonden, toen hij de overtuiging kreeg, dat hij den inhoud der dépêche verkeerd had opgevat. In allerijl werd de proclamatie teruggenomen, doch wat er in stond was geen geheim meer, en spoedig wist de keizer het ook. *Napoleon* zelf moet de zaak niet ernstig opgenomen en er om gelagchen hebben, doch zijne vermoedelijke erfgenamen dringen ernstig bij hem aan, dat hij maarschalk *Castellane* op non-activiteit stelle of pensionere. Voornamelijk is het prins *Napoleon*, die zijnen neef, den keizer, daartoe aanspoort, hoezeer men wil dat 's prinsen betrekking tot dezen als troonopvolger nog niet zoo geheel zeker is. In sommige kringen toch wordt beweerd, dat de Keizer, gebruik makende van de hem bij de grondwet toegekende bevoegdheid, een ander zijner neven tot zijn opvolger zou kunnen aanwijzen, in plaats van den prins *Casse-Cou*, welke spotnaam aan den zoon van prins *Jerôme* gegeven wordt. Zoo noemt men b.v. reeds den prins *van Musignano*, opgevoed bij de Jezuiten en hoog aangeschreven bij de catholijke partij.

ENGELAND.

De heer *Jérome Lattis*, een te Venetie gevestigd landbouwkundige, heeft een middel ontdekt, om tweemalen rijst te oogsten, na slechts eenmaal te hebbben gezaaid en dat in hetzelfde tijdsverloop, 't welk thans voor eenen oogst wordt gevorderd. Twee jaren geleden is hij naar Egypte vertrokken, ten einde zijn stelsel op een eenigzins uitgebreide schaal toe te passen. Na met vele moeijelijkheden te kampen te hebben gehad, heeft *Mustapha-beij*, de zoon van den overleden onderkoning *Ibrahim-bassa*, hem uitgestrekte landerijen bij Alexandrie afgestaan en al spoedig heeft de ondervinding geleerd, dat het door den heer *Lattis* gevolgde stelsel van kultuur indedaad de verwachte uitkomsten opleverde.

— De geschiedenis, zegt men, is eene leerschool voor vorsten en volken. Men kan er bijvoegen, de geschiedenis leert, dat de lessen der geschiedenis dikwijls worden in den wind geslagen. Met het oog op de schandelijke nalatigheid van 't Engelsch gouvernement ten aanzien van hun Krimleger, diene ter bevestiging de volgende brief uit Lissabon van 10 Sept. 1809 van den admiraal *Berkely* aan den hertog *van Buckingham*. „De veldtogt is op eene wijze geëindigd, als of wij eene nederlaag hadden ondergaan, in plaats dat wij overwonnen." „Onze militaire intendance verdient ten hoogste onze afkeuring, want daarbij heerschte eene dom- en traagheid om er van te spuwen." „Mijne klagten zullen wel doen zien, welk valsch beginsel onze oorlogs-commissarissen beheerscht. „Tweemaal heeft het leger zich opgehouden gezien uit gebrek aan geld en tweemaal bij gemis van levensmiddelen. De kavallerie stierf van honger, terwijl de met hooi en haver beladene schepen in den Taag lagen te verrotten. De geneeskundige dienst was niet minder slecht: ons leger stierf, bij gemis aan geneesmiddelen, terwijl eene volledige apotheek aan boord was, enz. ..... „Ik heb het leger voor hongersnood bewaard door het rundvee van Barbarye te zenden, en ook daarvan daan, zond ik het 300 muilezels." „Ik deed dit ter mijner verantwoording, want de commisaris van oorlog was daartoe niet te bewegen. „Gelukkig heeft sir *Arthur Wellesley* (lord *Wellington*) het goedgekeurd, enz."

— De *Chilmaford Cronicle* bevat een uitvoerig verhaal van een zonderling feest, dat dezer dagen te Dunmow, een stadje van 3000 inwoners in het graafschap Essex, heeft plaats gehad. Er werd namelijk een ham ter hand gesteld aan het gelukkigste echtpaar van die plaats. De kandidaten moeten op den bijbel zweren, dat zij sedert hunne huwelijks-inzegening, nimmer getwist hebben, nooit eenig geheim voor elkander en geen enkel oogenblik berouw over hunne vereeniging gehad hebben. Eene jury, voor de helft uit jongelingen en voor de helft uit jonge dochters bestaande, beoordeelt de verdiensten der concurrenten naar de feiten, die bekend worden uit een verhoor, dat door een van te voren benoemd bureau wordt afgenomen. In weerwil van van het slechte weder was de toevloed van vreemdelingen zeer groot. De bekende *Ainsworth* presideerde het bureau. Twee paren verkregen den prijs. Buitendien had het bureau een aantal brieven ontvangen van lieden, die meenden aan een gedeelte van het programma te kunnen voldoen; al die brieven werden tot groot vermaak der menigte voorgelezen.

— Volgens de *Neue Züricher Zeitung* heeft een handelshuis te Geneve berigt ontvangen, dat de maatschappij voor de wereldtentoonstelling te New-York zich failliet heeft verklaard, en niet in staat is de uit Europa voor de tentoonstelling ontvangen voorwerpen vrachtvrij terug te zenden, waartoe zij zich verbonden had.

ITALIE.

Dat *Mazzini* niet stil zit, maar er op uit is, om zijne pogingen tot het in opstand brengen van Italië, bij elke gelegenheid te vernieuwen, bewijst zijn manifest aan het Italiaansche volk, onlangs uitgevaardigd, en dat volgens eene correspondentie uit Genua, met de volgende regels eindigt: „Het uur heeft thans geslagen! Oostenrijk, dat het tractaat van 2 December heeft verbroken, dat zijn leger heeft verminderd om den Czaar eene dienst te bewijzen, en hem de vrijheid te laten zijne troepen te concentreren ten nadeele der geällieerden, heeft alle regt verloren op de ondersteuning van Frankrijk en Engeland. Het staat thans alleen! Indien de Italianen niet opstaan, dan zeggen zij met zoovele woorden tot Europa: Wij zijn niet in staat, om in opstand te komen tegen een vijand, dien wij niet zeker zijn van te kunnen overwinnen, wij hebben geen vertrouwen in ons regt; om te ontwaken en om mannen te zijn, moeten wij een Paus en een Koning hebben, die ons woorden van vrijheid in de ooren blaast — om ons te verraden!" Die woorden vonden ongelukkiglijk weerklank bij een gering aantal heethoofden, die een opstand in het hertogdom Modena hebben pogen tot stand te brengen. Ten getale van vijftig zouden zij te Spezzia aan land stappen, doch de policie scheen hiervan onderrigt te zijn, want zeventien hunner werden door haar gearresteerd.

RUSLAND-TURKIJE.

Het wordt al meer en meer waarschijnlijk, dat de geallieerden een tweeden winter in de Krim zullen doorbrengen. Zoo schrijft men uit Parijs, dat door de regering talrijke bestellingen voor barakken en winterkleederen zijn gedaan, welke tegen de maand October gereed moeten zijn, om naar de Krim gezonden te worden. Men houdt zich ook bezig met het bouwen van houten huisjes, waarin de soldaten den winter zulllen doorbrengen. De bedoelde huisjes zijn zeer doelmatig ingerigt en de soldaten zullen daarin zeer goed tegen de koude beschut zijn. Ook verzekert men, dat de Engelsche regering groote toebereidselen maakt, opdat het Engelsche leger gedurende den aanstaanden winter aan niets gebrek hebbe.

— Men heeft van het tooneel des oorlogs in Azië vernomen, dat generaal *Murawief* eensklaps het beleg van Kars heeft opgebroken, om de van troepen ontbloote stad Erzeroum te overrompelen en het Turksche leger in het open veld te lokken. De pacha van Trebisonde is met 10,000 man ongeregelde troepen, ter hulpe van Erzeroum uitgerukt; slechts drie dagmarschen waren de Russen van die stad verwijderd. De in Engelsche soldij staande bachi-bozuks of ongeregelde troepen in de nabijheid van Constantinopel gekampeerd, zijn opgestaan en hebben zich aan schandelijke buitensporigheden schuldig. Zij vertraden het Engelsche vaandel en pleegden roof, moord en plundering. Met schroot geladen geschut werd tegen hen afgevuurd.

— Van Russische zijde wordt het volgende verhaald, als zullende geschied zijn bij gelegenheid van den mislukten aanval op den Redan voor Sebastopol op 18 Junij: Nadat de aanval der Engelschen op het Redan afgeslagen was en zij teruggetrokken waren, bemerkte men plotseling een officier die deftig tegen den toren opklauterde. Toen men zich van hem meester maakte riep hij uit alle magt: *„At last I am in Sebastopol!"* (Eindelijk ben ik in Sebastopol). En gedurende het geheele traject naar de gevangenis, hoewel hij zich tusschen twee soldaten bevond, zwaaide hij met de armen en riep: *At last I am in Sebastopol.* Het schijnt, dat die dappere man dien dag de flesch niet gespaard had hetgeen echter niet weg neemt, dat hij veel moed betoond heeft door alleen storm te loopen.

SPANJE.

Den 16den heeft de heer *Franchi*, de Pausselijke nuntius, afscheid genomen van het koninklijk gezin op het Eskuriaal. In den brief, waarin hij zijne paspoorten vroeg, drukt hij zijn leedwezen uit, dat de Spaansche regering niet op voldoende wijze heeft geantwoord op de nota's, die hij haar heeft ingediend over de schending van het concordaat en over de *vernieuwde beleedigingen der godsdienst aangedaan.* De vrienden van den nuntius hebben hem doen opmerken, dat zijn vertrek een zeer ongunstigen indruk zou achterlaten en dat de betrekkingen tusschen Rome en Spanje zeer moeijelijk zullen kunnen worden hersteld, en daarop heeft de heer *Franchi* geantwoord, dat de paus thans in de noodzakelijkheid is zich streng te toonen en geenerlei concessiën te doen, omdat, geeft hij aan Spanje toe, hij genoodzaakt zal zijn evenzoo te handelen ten aanzien van Napels en Sardinië, hetgeen een groot gevaar zou zijn voor de kerk. De ministerraad heeft de zaak in overweging genomen, en na rijp beraad aan den nuntius de gevraagde paspoorten afgegeven. De minister van staat, te dien einde op het Eskuriaal gekomen, schreef aan den nuntius, dat de regering het zeer betreurde de betrekkingen tusschen Spanje en het hoofd der kerk te zien afbreken; dat de pausselijke regering de bedoelingen en handelingen des Spaanschen bewinds niet begrepen heeft, maar dat in allen gevalle dit bewind zijnen pligt gedaan en gehandeld heeft, geheel in het belang des lands. De brief eindigt met de uitdrukking van de hoop en het verlangen, dat weldra de betrekkingen tusschen de beide staten op den vorigen voet mogen hersteld worden.

ASSEN, 28 Julij.

Te Zwolle is ter voorziening in de bestaande vacature van predikanten een twaalftal geformeerd, waarop o. a. de heer *Verff* te Mastenbroek is geplaatst, doch niet dan na herpstemming met vijf andere heeren, waaronder ook Ds. *Jonquière* van Hoogeveen voorkwam.

— Men heeft hier in een tuin weder de bekende ziekte in het loof der aardappelen opgemerkt; dezelve is echter nog verre van algemeen te zijn, en, voor zooverre wij weten, heeft men aan de knol nog geen bederf hoegenaamd bespeurd. Overigens staan de aardappelen overal uitmuntend en beloven een ruimen oogst. Ook uit andere plaatsen van dit gewest deelt men ons mede, dat aldaar de ziekte weder is opgemerkt.

* **Dalen, 24 Julij.** De mazelen, waarover wij voor eenige dagen in deze courant spraken, hebben hier op eene schrikbarende wijze toegenomen en schijnen meer en meer kwaadaardig te worden. Meer bejaarden, die ze tot dusverre niet gehad hebben, worden nu ook daarmede bezocht en zelfs enkelen krijgen ze voor de tweede keer. Er had echter onder de kinderen een bijzonder geval plaats, dat geheel en al de verwachting van mazelen te krijgen, te leur stelde. Een kind nl., had reeds eenige dagen niets gedaan dan schreijen. Wat men ook deed, om de mazelen er uit te krijgen, die toch komen moesten, 't hielp niets. De doctor werd gehaald, onderzocht de kleine, liet het de tong uitsteken, dat het met een hevig geschrei en toch gaarne deed, en zag op dat oogenblik in het verhemelte eene speld zonder kop zitten. De doctor haalde dezelve er uit en de verblijde ouders zagen spoedig hun kind volkomen hersteld en vrolijk.

* Heden avond, p. m. 5 uur, woedde alhier een zwaar onweder, en de somwijlen hevige donderslagen, die een bijzonder stootend geluid deden hooren, deden vermoeden dat de bliksemstralen ergens troffen. Weldra vernam men dan ook, dat te Coevorden de bliksem in een molen was geslagen, zonder brand te veroorzaken; de opstaande roede had verpletterd, door den molen was geloopen en van onderen in den grond geslagen, na vooraf nog der stijlen van het muur en houtwerk te hebben beschadigd. Ook in de nabijheid van Coevorden en Dalen was de bliksem, naar het zeggen der geweest zijnde hooijers, meer dan eenmaal voor hunne oogen in den grond geslagen.

* **Dedemsvaart, 24 Julij.** De scheepvaart begint hier weder levendiger te worden; men heeft een aanvang gemaakt met het laden van nieuwe turf. Als het nog 14 dagen goed mogt droogen, dan bestaat er hoegenaamd geen gebrek meer aan drooge turf. Vermoedelijk zal ons kanaal dit jaar zooveel niet opbrengen als het vorige, aangezien er wel een derde minder gegraven is dan in 1854, en door den aanhoudenden regen op alle kanalen en vaarten water is.

* **Gasselternijeveenschemond, 21 Julij.** Dat onvoorzigtigheid de moeder is van vele ongelukken, hadden we hier bijna op eene bedroevende wijze bevestigd gezien. Een jongeling, nagenoeg 14 jaren oud, met grooten haast over eene draai vallende loopen, doet een missen tred en stort midden in het diep. Zijn vader aanschouwt het ijzingwekkende tooneel, doch ziet geen kans hem te redden, zonder daarbij zijn eigen leven in gevaar te brengen. Gelukkiglijk komt *W. Bakker*, in de nabijheid van wiens woning het gebeurde plaats vond, op het geschreeuw toeschieten, springt zonder eenige aarzeling in het water en brengt den jongeling aan den op den oever vol angst en schrik staanden vader terug.

* **Rolde, 26 Julij.** Op de alhier gisteren gehoudene middelmarkt waren aangebragt 180 koeijen, geldende van ƒ 45-„ tot ƒ 106-„, 42 kalveren, van ƒ 20-„ tot ƒ 40-„, 3 paarden, waarvan een verkocht, van ƒ 60 „ tot ƒ 80-„, 296 varkens, van ƒ 5-„ tot ƒ 32-„, 2 geiten, ƒ 4-„ en 2 Friesche schapen, ƒ 8-„. De prijzen der koeijen waren goed, echter door gebrek aan kooplieden was er weinig handel. In varkens was er tot verhoogde prijzen veel handel.

* **Stadskanaal, 26 Julij.** Maandag j.l. had een vierjarig zoontje van *Jan Pronk*, te Gasselterboerveenstermond het ongeluk in het diep te vallen, doch door spoedig aangebragte hulp van den onderwijzer *Severwien* is het nog bij tijds gered, zoodat het kind alleen met den schrik is vrijgekomen.

* **Dwingelo, 27 Julij.** Wij vernemen met zekerheid, dat morgen de eerste steen gelegd zal worden van het te bouwen Armhuis der Ned. Herv. Gem. Alle, burgerlijke, zoowel als kerkelijke autoriteiten zijn door het armbestuur, tot bijwoning der plegtigheid uitgenoodigd.

* Voor zooveel bekend, heerscht thans in de prov. Drenthe geen longziekte meer onder het rundvee. Het ware te wenschen dat deze, aan de Nationale welvaart zoo zeer knagende veeziekte voor immer uit Drenthe geweken mogt zijn.

* **Ruinen, 26 Julij.** In den afgeloopen nacht is er bij den landbouwer *E. L.* te Ansen onder deze gemeente inbraak en poging tot diefstal gepleegd. De dief of dieven hebben, hoe vindingrijk! gebruik gemaakt van het oogenblik, dat de huisklok twaalf uren sloeg om eene ruit met een beitel uit te slaan; hierdoor zijn zij naar binnen geklommen en hebben vervolgens licht ontstoken; op dit oogenblik werd een der huisgenooten wakker, ofschoon de vrouw des huizes altijd wakker was geweest, — en riep dadelijk, toen zij licht op de opkamer zag branden, dat er dieven in huis waren; alles was spoedig op de been; de dief of dieven hebben echter nog bij tijds het hazepad gekozen.

* **Hoogeveen, 24 Julij.** Volgens gedane opneming zijn heden ter markt alhier aangevoerd geweest 70 paarden — 3 stieren — 488 koeijen — 45 kalveren — 32 Friesche en 72 Drentsche schapen — 1088 varkens — 1 bok en 64 geiten — alsmede 770 pond boter. Hiervoor zijn besteed als: Paarden f 15- tot f 150-, stieren f 20- tot f 35-, koeijen f 36- tot f 157·50, kalveren f 6- tot 25-, schapen (Friesche) f 6- tot f 14-, schapen (Drentsche) f 3- tot 8-, varkens f 4- tot f 36-, geiten f 2- tot f 9-, boter het pond f - 80 tot f -85; de handel was over het algemeen levendig.

* **Meppel, 26 Julij.** Dingsdag avond is door den eerwaarden kerkenraad der Ned. Herv. Gemeente alhier uit het vroeger vermelde drietal van predikanten tot herder en leeraar gekozen den weleerw. zeergel. heer *Corneille Jean Brutel de la Rivière*, thans te Monnikendam, aan wien de beroepingsbrief is toegezonden.

* Den 23 dezer is hier eene spaarkas opgerigt, die zich ten doel stelt, de spaarzaamheid bij de arbeidende klasse te bevorderen en verkwisting tegen te gaan, zij tracht het eerste te bereiken door aanzienlijke premiën te geven voor geringe sommen, die ingelegd worden en 2. door kaartjes verkrijg- en inwisselbaar te stellen: a. van één cent, gangbaar bij bakkers alleen voor brood, b. van $2\frac{1}{2}$, 5, 10 en 25 centen, om gegeven te worden in plaats van borrels en fooijen. De Spaarkas dient om getrouwde lieden te leeren, in den zomer voor den winter te sparen, en om de ongetrouwde lieden te leeren, hun geld voor de toekomst in de spaarbank te bewaren. Zij is opgerigt door de heeren Mr. W. J. Tonckens, J. Semler, M. C. van Houten, C. L. van Woelderen en H. Roelink Hz. Tot leden van 't bestuur zijn gekozen: A. G. de Vries, H. ten Cate Jz., A. Telder, E. van Veen Hsz., A. Stoep, L. Jongkindt, J. Berkenbosch, E. Lakke, J. H. Fransen, J. H. Bot, J. Hummell, Kl. Wildeboer, B. Roelink, J. J. van der Wijk en S. L. Kan.

* **Vledder, 25 Julij.** Zwaar was het onweder, dat in den namiddag van gister circa $2\frac{1}{2}$ uur boven onze en de omliggende plaatsen losbarstte. De ongelukken, die er door veroorzaakt werden, zijn treurig. Zware regen, het onweder vergezellende, deed twee menschen, die hunnen arbeid in 't veld verrigtten, vlugten naar den nabijgelegen molen dezer plaats, drie menschen bevonden zich buitendien nog in den molen. Eensklaps trof een felle bliksemstraal eene der molenwieken en sloeg een der molenrokken naar beneden, terwijl hij de in den molen verkeerende mannen deed bezwijmen, en de beide mannen, die onder den molen eene schuilplaats hadden gezocht, zoodanig trof, dat men thans nog niet op hun herstel durft hopen. In denzelfden middag, circa te $3\frac{1}{4}$ ure, sloeg de bliksem in eene boerenbehuizinge, staande op „de Bosch" onder de buurschap Nijensleek, in deze gemeente, die bewoond werd en toebehoorde aan de gebroeders *Bosscha*. Binnen een half uur tijds was alles een prooi der snelverterende vlammen. In deze boerderij zijn omgekomen zes melkbeesten, drie kalveren, twee puik beste paarden, een varken, p. m. zes voer hooi, een schier nieuwe kapwagen, ploeg, enz. enz., benevens al het meubilair. Het kermen en loeijen van het vee was hartverscheurend. Niet dan twee melkbeesten en eene pink zijn gered, hoewel erge brandwonden hebbende. Al het manvolk was ter hooijing veldwaarts en de huisvrouw en twee kinderen redden hun leven slechts door eene snelle vlugt. Noch behuizinge noch inboedel was tegen brandschade gewaarborgd. De omstandigheden der ongelukkige bewoners zijn treurig.

INGEZONDEN STUKKEN.

Het volgende stuk hebben wij te laat ontvangen, om hetzelve voor de eerste stemming op te nemen; wij ontvangen thans het dringend verzoek hetzelve alsnog te plaatsen.

Hoogeveen, 16 Julij. Op heden werden aan de huizen der Kiezers voor den Gemeenteraad te Hoogeveen gedrukte briefjes rondgezonden, houdende aanbeveling van 5 personen tot Leden van den Raad, in plaats van even zoovele aftredenden. Hoezeer vijandig aan naamloos geschrijf, volgen wij in dezen slechts het voorbeeld van H.H. stellers en rondzenders dier bedoelde miniatuur-circulaires, waarin stadhuiswoorden voorkomen, naar wij vreezen, onbegrijpelijk voor het meerendeel der Hoogeveensche Kiezers.

Het denkbeeld is onovertreffelijk, is schoon, om „mannen te kiezen, die wars van snoeverij en zonder eigenbelang of nevenbedoelingen, uit en welvaart stichten." Wij herhalen het, het denkbeeld is het verheven brein, waaruit het voortgevloeid is, overwaardig. Doch zouden deze middelen juist wel geschikt zijn, om een hoog denkbeeld te doen opvatten van de onbaatzuchtige bedoelingen dier H.H. Candidaten-voorstellers? Zoude men door het inslaan van dezen weg geene aanleiding geven tot de vraag, of zij niet waren onhandige bevorderaars van het algemeene en groote belang der gemeente Hoogeveen? Politieke vrijving moge nuttig, politieke emancipatie moge gewenscht toeschijnen, ook op deze plaats, men bewerke zulks niet ten koste van de eer en goeden naam van anderen. Evenmin door het rondzenden aan de huizen der Ingezetenen van ongeteekende affiches.

Regtvaardigheid en spaarzaamheid moge wegens den inhoud van dit dingje ontbreken in den Raad der gemeente Hoogeveen, er schijnt ook behoefte te bestaan aan „materieele en zedelijke welvaart."

Voorwaar zeer veel eer voor zulk eene aanzienlijke plaats als Hoogeveen!

Welaan, men verbetere dien „uit vreemde elementen zamengestelden raad;" doch wij herhalen het niet door verguizing van aftredende leden, noch met het oog op het pecunieel belang van anderen; maar alleen bezield met waarachtige begeerte, om bestaande misbruiken te weren en het algemeen belang, zonder aanzien des persoons, bevorderlijk te zijn. — Het komt ook velen bevreemdend voor, dat eerst heden, zijnde de laatste dag vóór de stemming, bewuste lilipt-circulaires aan de huizen der ingezetenen zijn rondgebragt.

DIXI.

Antwoord aan VERITAS.

(*zie Prov. Dr. en Asser Ct. no.* 57, 18 *Julij* 1855.)

Amice!

Gaarne wil ik u nog bekennen, gelijk ik in der tijd ook gedaan heb, dat het besluit der Prov Staten, waarbij ze ƒ 1000 toestonden ter aanmoediging van 't onderwijs in onze Provincie, mij groote vreugde gaf. Ik voorspelde mij en anderen daaruit een' goeden tijd. Niet dat ik op eene geldelijke bijdrage hoopte! — ik zou misschien de laatste zijn, die te vragen of te verwachten, maar ik leidde er uit af, dat er bij onze hoogere autoriteiten eene zucht was ontstaan, om de hoogere belangen des volks meer te behartigen, eene zucht, die in onzen tijd nog vrij algemeen verdrongen wordt door eene kleingeestige zorg voor het bloot stoffelijke, voor het zuiver geldelijke, inzonderheid bij onze gemeentebesturen. Sommige van hen meenen zich vrij wat uitgesloofd en lof en eere waardig gemaakt te hebben bij hunne burgers, als zij een honderd guldens op het budget hebben bespaard, eene som, waarvoor elk gemeentelid misschien eenige stuivers minder moet opbrengen. En waarop bespaard? In den regel juist op datgene, waarvoor men met ruime handen geld moet opofferen, d. i. voor volkswelvaart en volksbeschaving. Ik zeg *in den regel*, want die zaken hebben of te weinig waarde voor den kleingeestigen, stoffelijken mensch, of ze zijn van dien aard, dat men er de voordeelen niet percentsgewijze van kan berekenen en aantoonen.

Zie, vriend! dat ziende, verheug ik mij in het genoemde besluit der Staten, meenende het morgenrood te zien van eenen schoonen dag. Doch ik had te veel gehoopt, toen ik daaruit dadelijk tot een' schoonen dag besloot. Ik had er niet aan gedacht, dat de aanwending van die ƒ 1000 van eene voorwaarde moest afhangen. In dezen moest men bij de gemeentebesturen en de Staten dezelfde prijselijke zucht vooronderstellen, en dat gaat juist niet op. Hoe ingenomen ik anders ook ben met de inrigting, dat de gemeentebesturen meer souvereine magt in hun' kring is verleend, als zijnde het best bekend met de plaatselijke behoeften, zoo geloof ik toch ook, dat hun daarmede te veel is toevertrouwd. Was de beschaving eerst algemeen tot het volk doorgedrongen, dan was er geene zwarigheid. Dan zouden alle besturen wel degelijk de zedelijke belangen des volks behartigen; dan zouden ze op de onkosten, daarvoor gemaakt, niet bezuinigen; dan zouden ze de gemeentegelden niet te waard rekenen, om opgeofferd te worden voor het volksgeluk, gegrond op volkswelvaart en volksbeschaving.

Doch nu stuiten vele maatregelen der hoogere autoriteiten af op den onwil der gemeentebesturen, om de gemeentepen-

DE VERTELLER ENZ.

ALLERLEI.

In Amerika heeft men eene worst-stoommachine uitgevonden, dat is eene stoommachine, welke worst maakt. Er worden b.v. een dozijn varkens ingeworpen en na verloop van eenige werking komen de heerlijkste worsten voor den dag, die men met oogen aanschouwen kan. Het gebeurde onlangs, dat een in deze worst-stoomfabriek werkend arbeider, onvoorzigtig te digt de machine naderde, zij greep hem en hakte en maalde hem tot worst, voor dat iemand er iets van merken kon. Toen de man des middags niet te huis kwam, informeerde de vrouw naar hem aan de fabriek, maar niemand had iets van hem vernomen en de vrouw troostte zich met de gedachte, dat haar *Frederik* naar California was om goud te halen, iets hetgeen onder de arbeidende klasse aldaar dagelijks voorkomt. Een dag of wat later komt eene buurvrouw bij haar en zegt: „ik heb van daag van die fabriekworst gegeten en wat mij overkomen is, is mij nog nooit gebeurd, begrijp eens, in die worst waren koperen knoopen zooals deze." De vrouw verbleekte bij het beschouwen des knoops, haar man droeg zulke knoopen aan zijn broek. Hierdoor kwam de ijsselijke geschiedenis aan den dag en het ongelukkig uiteinde van den man. Het mag dus een ieder, die niet gaarne tot worst verhakt wil worden, tot narigt strekken, van in de worstfabriek de machine niet te digt te naderen.

—

Rachel, de groote fransche treurspeelster, gaat, op 't voorbeeld van Jenny Lind, naar Amerika, men zegt, meer met doel, om hare familie dan zich zelf te verrijken. De ondernemer is de heer Raphaël Felix. Een geheel speeljaar is door dezen bepaald en daarvoor de uitgaaf met een ballet begroot op 4.612.400 fr., waarvan o. a. Rachel zelve 1.200.000 fr. zal bekomen, behalve aan benefieten 80,000 fr. en 5,000 fr. per maand aan reiskosten. Een geheel tooneelgezelschap wordt medegenomen, waarvan Sarah Felix 60,000 fr. en Lia Felix 60,000 fr. bekomt. De reiskosten voor het personeel zijn op 170.000 fr. berekend, de huur en kosten der voorstellingen op 459,000 fr. Gedurende Junij, Julij en Augustus zal er vacantie wezen. Den 11 Augustus gaat het gezelschap aan boord van de stoomboot Pacifique te Liverpool aan boord. Op hare doorreize door Londen geeft Rachel nog 4 voorstellingen te Londen, voor elk van welke zij 5,000 fr. ontvangt, reis- en verblijfkosten geheel vrij. Rachel zal 200 voorstellingen in Amerika moeten geven; voor elke die zij minder geeft, zal zij behalve eene algemeene schadevergoeding van 300,000 fr., 5000 fr. schadevergoeding betalen, terwijl zij 6000 fr. voor elk der 200 voorstellingen ontvangt, behalve alle kosten vrij, zelfs van die van hare 3 kameniers.

—

De grootste ijzeren brug der wereld wordt tegenwoordig door *Stephenson* te Montreal in Canada voor den Victoria-spoorweg gebouwd. Die reuzenbrug wordt 10,284 voet lang, dus 50 yards minder dan twee Engelsche mijlen, en rust op 24 pilaren. De middelste boog telt 330 voet in omtrek, de overigen 220. Voor de pilaren worden 219,000 ton steenen gebruikt, en 10,400 ton ijzer voor de banden, bogen, enz. In 1860 zal de brug gereed zijn, die jaarlijks 250,000 pond gedurende haren opbouw kosten zal. De brug ligt zoo hoog, dat de grootste schepen er onder door kunnen varen.

—

Volgens de statistische opgaven van den heer *von Hoeppen* aan de keizerlijke akademie te Petersburg voorgedragen, leverde de volkstelling van 1851 voor Rusland op eene bevolking van 65,213,589 zielen, en met inbegrip der Kaukasische stammen en van het leger, 68 à 69 millioen. Groot Rusland telt 27.200.000 zielen, klein Rusland 6 millioen, zuid Rusland 4.200.000, west Rusland 8 millioen; de Oostzee provinciën 2.200.000. Kasan, 1 millioen, Astrakan 5 millioen, Siberie en Russ. Amer. 2.900.000, Polen 4,900,000, Finland 1.600.000. De uitgestrektheid van het rijk is 375,413 vierk. geogr. mijlen.

—

De Keizer van Frankrijk bezocht dezer dagen de tentoonstelling en bezag Loysel's koffijmachine. Deze deed uitlegging van zijn toestel en verzekerde, dat hij met behulp daarvan dagelijks 40000 koppen koffij kan koken, en dat hij nog vóór eenige minuten 500 koppen koffij in een kwartier had gereed gemaakt. Toen hij er bijvoegde, dat het toestel zoo zuinig werkte, dat men eene kop sterke koffij voor 4 sous kon hebben, verlangde de Keizer eene proef en verzekerde, dat zij voortreffelijk was. Hetzelfde verklaarde hij van de op gelijke wijze gereed gemaakte thee.

—

Soep van Meikevers.

In het Magazin für die Staats-arzneikunde 3. Bd 2 Heft,

ningen te besteden voor eene zaak, waarvan ze 't belang niet kunnen of willen inzien. Daarom vraag ik u, of het dan niet uiterst noodzakelijk ware, dat de hooge regering, die, op onzijdiger standpunt geplaatst, minder karig kan zijn in de verzorging van de geestelijke belangen des volks, met eene bepaling tusschen beide kwam, waarbij de bijzondere besturen verpligt werden, elk jaar een zekere som uit de gemeentegelden beschikbaar te stellen voor het onderwijs. Doch dat zoude dwang lijken in het vrije Nederland! Als of men hier niet tot meer goede dingen gedwongen wordt! Ziet dan op het vrije N.-Amerika. 'k Weet niet, of ge ooh het nummer van de Gids of het boek van *Buddingh* over school en kerk in de Vereenigde Staten gelezen hebt; maar dan zouden u, even als mij, de sommen gelds in verbazing gebragt hebben, die daar voor het onderwijs des volks besteed worden; de groote sommen, waartoe de gemeentebesturen door eene staatswet verpligt zijn jaarlijks op hunne begrooting te brengen en die te besteden voor de school en de volksleesbibliotheek. Daar gaat de regering juist een' omgekeerden weg, als bij ons. De inrigtingen voor 't hooger onderwijs laat zij aan particuliere handen over, omdat het meest behoefte is voor de hoogere standen, die ook de middelen hebben, het te bekostigen; maar voor lager- of volksonderwijs zorgt zij op alle mogelijke wijzen, omdat het behoefte is voor 't volk in 't algemeen, dat altijd geen geld heeft, om het te bekostigen, of verstand, om er genoegzaam gebruik van te maken. De Ver. Staten geven ons in meer opzigten een goed voorbeeld; mogten we hun hierin ook meer navolgen. Wat beduidt het, of men zich er trotsch op verheft, burgers van Nederland of ook inwoners van Drenthe te zijn, als men niet eerst zorgt, *waarachtige menschen* te worden?

Wat gij zegt van de vervulling onzer bijscholen, stem ik volkomen toe, en ik verwacht niet alleen, maar hoop meer of min ook, dat er met eenige jaren een tijd is, dat het personeel voor die scholen volkomen ontbreekt. Als een jong mensch nog iets verder wil, dan het tot een arm bijschoolhoudertje te brengen, die zijn leven in armoede verkwijnt en verkniest en verdroomt en meer zorg heeft voor zijn dagelijksch brood dan voor zijn schooltje, dan raad ik hem ten sterkste, er nimmer een' voet te zetten, maar liever de wereld in te gaan, groote scholen te bezoeken, levenswijsheid op te doen en zoo, wel moeijelijker, maar ook zekerder, tot zijn doel te geraken en werkelijk te leven. En als een gemeentebestuur klaagt over de traagheid en laauwheid en onverschilligheid of volkomen onbekwaamheid van een' schoolmeester, dat het dan zich zelf eerst beschuldige, door de minder dan dagglooners bezoldiging van den onderwijzer. De tijd moet komen, vriend! — en ik weet, dat ge er evenzoo over denkt — *dat de bijscholen niet meer vervuld kunnen worden* uit gebrek aan personeel. Daarom raad ik elken onderwijzer, nimmer een' hunner kweekelingen naar een bijschool te laten gaan. Ieder jong mensch zou ik het in de ooren schreeuwen: verdien liever als ondermeester eenige guldens minder 's jaars, dan uw' geestelijken dood op een bijschooltje te gemoet te gaan! Reeds de hoofdonderwijzers zoowel als de predikanten in Drenthe hebben moeite, zich op den duur voor een' geestelijken dood te bewaren, door hunne hier en daar volkomene afgescheidenheid van de menschenwereld; wat dan een bijschoolmeester op een of ander gehucht, die zich nog daarenboven moet afpijnen over zijn' turf en zijne aardappels!

Mogt alzoo spoedig het personeel voor onze bijscholen ontbreken, vriend! Een zonderlinge wensch! zal menigeen denken. Doch alleen op die wijze kan het denkbeeld bij besturen en publiek worden tegengegaan, dat men een' meester evengoed als een' snijder voor een schelling daags kan hebben. Zoo alleen kan de belangstelling in het onderwijs meerder worden, wanneer men er meer voor moet opofferen, het duurder betalen, en het is mijne vaste overtuiging, dat ieder, die daartoe medewerkt, eene weldaad aan onze maatschappij bewijst!

Ik kon over een of ander nog wel meer zeggen, maar mijn brief is reeds uitgebreid genoeg geworden. Ik noem mij

Uw vriend,

X.

ADVERTENTIEN.

Ons geliefd jongste kind LUCIA ALEIDA werd ons heden, in den ouderdom van ruim $2\frac{1}{2}$ jaren, door den dood ontrukt.

DALEN den 24 Julij 1855.

Mr. J. A. TEN HOLTE.
A. H. TEN HOLTE—KIJMMELL.

Eenige kennisgeving.

BIJ J. VENNINK,

aan de Groninger straat te ASSEN, zijn te bekomen:
NIEUWE HARING, ZOUTE-VISCH, ANSJOVISCH, LENGVISCH, NOTEN, AMANDELEN, CHINAS-APPELEN, CITROENEN, EDAMMER KAAS, GOUDSCHE- ZWITSERSCHE- LEIDSCHE- en VRIESCHE KAAS. VET en hetgeen meer tot dien HANDEL betrekking heeft.

Attentie s. v. p.

De ondergeteekende GEERTRUIDA SALOMONS beveelt zich bij deze minzaamst aan, tot het maken en verkoopen van alle soorten van **HOEDEN, MUTSEN** en al hetgeen verder tot het **modevak** behoort.

Verzoeke een ieders gunst en recommandatie.

HOOGEVEEN, 26 Julij 1855.

GEERTRUIDA SALOMONS.

BERIGT AAN DEN LANDBOUW.

De **KUNSTMEST** van den Heer ROLAND te Londen, Directeur der Maatschappij van *Landbouw* en *Nijverheid*, is, volgens bewezene uitkomsten ook voor het **weiland** van groot nut, om eene **tweede snede HOOI** te verkrijgen, grooter als de **eerste**, dat bij de tegenwoordige prijzen van het HOOI een groot voordeel oplevert.

Nu bemestende is tevens het land voor het volgende jaar toegemaakt.

Voor één Bunder gebruikt men 150 Ned. ponden, vermengd met 300 Ned. ponden drooge Aarde, en kost **f 20.** per 100 Ned. ponden, dus slechts **f 30.** voor een Bunder. Verkrijgbaar en inlichtingen te bekomen bij den Agent den Heer Mr. G. L. W. VOS te Assen.

Het GEMEENTE-BESTUUR te *Smilde*,
Brengt ter kennis van de Belanghebbenden, dat de OVERTOGT over de zoogenaamde

PIETER-HUMMELSBRUG

over de HOOFDVAART te *HOOGERSMILDE*, zoo met **RIJTUIG** als anders, **VOOR EEN IEDER OPENSTAAT**; en dat daarvan VRIJ en ONGEHINDERD, ZONDER BETALING van TOL, algemeen gebruik kan worden gemaakt.

SMILDE, 27 Julij 1855.

Het Gemeente-Bestuur vd.,
H. VITRINGA DE WAL.
Van zijnentwege,
H. BAKKER.

TE KOOP

Een **span mooije gedresseerde GEITEN** met **tuigen.** Adres, met franco brieven aan den Boekhandelaar VAN GORCUM te Assen.

ROGGE, BOEKWEIT ENZ.

De Notaris **TADEMA** te Oosterwolde zal de navolgende **VERKOOPINGEN van VELDVRUCHTEN** houden, als:

1. Op MAANDAG den 30 Julij e.k., 's namiddags te 3 uur, van **20 perceelen ROGGE** en **BOEKWEIT**, op Klazinga, voor de weduwe JAN WICHERS BULTSTRA, en van **twee perceelen ROGGE** op het IJmhof en de kleine Akker, te Oosterwolde, voor CORNELIS HAIJO ANDREAE, beiden ten huize van JAN ABELES BERGSMA, op Klazinga, te Oosterwolde.

2. Op DINGSDAG den 31 dito, 's namid. te 3 uur, van **15 perc. ROGGE** en **5 perc. BOEKWEIT**, op de Zathe het Hoogeveen te Appelscha, voor ANDRIES HENDRIKS LEERTOUWER en Zuster, ten hunnen huize nabij het Hoogeveen.

3. Op Donderdag, 2 Augustus e.k., 's namiddags te 3 uur, van **12 perc. ROGGE** en **4 perc. BOEKWEIT**, op Twijtel te Makkinga, voor IJMKE SJOERDS DE BOER; —

Voorts **4 perc. HAVER**, bij den Kruisweg naar Elsloo, achter het huisje der Wed. ALBERT v. D. HEIDE, en **4 perc. BOEKWEIT** op de zoogenaamde Hoogekamp, te Makkinga, voor ROELOF ZIJLSTRA, beiden in de herberg van LEGENDAL te Makkinga

4. Op DONDERDAG den 9 dito, 's namiddags te 3 uur, van **12 perc. BOEKWEIT**, te Makkinga, op de Zathe bij de Wed. J. P. SCHREUR in huur, voor RIEKELE WOLTERS HEIDA, ten huize van de Wed. DEKKER te Makkinga.

en 5. Op Vrijdag den 10 dito, 's namiddags te 4 uur, van **5 perc. ROGGE, 5 perc. BOEKWEIT** en **8 perc. AARDAPPELS** in de Fenne te Fochteloo, voor en ten huizo van WILB KLAZES SIKKEMA aldaar.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 18—25 Julij. *Bev.* A. Dieters geb. Lamberts, van z.; M. Oost geb. Moes, van d.; J. Drechsel geb. Kroeze, van d.; G. Eilders geb. Hommes, van z.; G. de Vries geb. Vries, van z.; H. Bos geb. Smeenge, van d.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 27 *Julij.*

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	ƒ14.75	Boekweit, zand 64 N.pd.	ƒ 7.53
„ N. Oml.	70	„	„13.35	„ „ 66 „	„ 7.95
dito.	72	„	„14.10	„ veen 66 „	„ 7.65
„ „ Old.	70	„	„13.15	„ „ 68 „	„ 8.05
„ „ „	72	„	„13.80	Paardeboonen. . ƒ 8.25	à 8.50
Rogge, N. Inl.	64	„	„ 8.60	Groene Erwten. „ —.—	à —.—
„ „ „	66	„	„ 9.10	Graauwe „ „ 0.00	à 00.00
„ „ „	68	„	„ 9.60	Koolzaad . . . ƒ 00.00	à 00.00
Haver. N. dikke	40	„	„ 4.25	Gort, grove . „ 10.25	à 10.50
„ „	42	„	„ 4.45	Gort, parel , „ 14.00	à 14.60
„ Voer	36	„	„ 3.80	Olie, raap per vat 55.00	à —.—
„ „	40	„	„ 4.20	Raapkoeken.	à —.—
„ Zwarte	36	„	„ 3.60	Lijnkoeken . . . . —.—	à —.—
„ „	40	„	„ 4.00	Boter ¼ ton. . . . —.—	à —.—
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.70	Boter ⅛ „	à —.—
„ „ „	56	„	„ 6.10		
„ „ zomer	56	„	„ 0.—		
„ „ knob.	60	„	„ 6.30		

In den graanhandel is heden over 't geheel weinig omgegaan. — Tarwe minder geheerd. — Rogge tot 20 ct. lager traag afgaande. — Boekweit bij gerijven in een doen. — Gerst bijna niet in omgegaan. — Zware dikke Haver bijna als voren afgaande. Ligtere soorten genoegzaam zonder kooplust. — Voer en Zwarte in een doen. — Boonen stil. Gort flaauw. — Er was heden ongeveer 5 a 6 last Aveelzaad ter markt, hetwelk naar deugd als genoteerd is verkocht.

ASSEN, 26 Julij. Rogge ƒ 9.00 tot ƒ 9.80. Boekweit ƒ 7.75 tot ƒ 8.10. Boter 80 a 85 ct. het N. ℔. Aardappelen ƒ 0.00 a ƒ 0.00. Stroo ƒ 0.00. Prijs van het Roggebrood ƒ 0.71 de 6 N. ℔.

MEPPEL, 26 Julij. Rogge ƒ 10.00 a 10.45. Boekweit ƒ 8.00 a ƒ 9.00. Boter $1\frac{1}{2}$ N. ℔ ƒ 1.34 a ƒ 1.44. Boter per ⅛ vat ƒ 18.00 a ƒ 19.50.

COEVORDEN, 16 Julij. Rogge ƒ 925. Boekweit ƒ 8.00. Boter ƒ 0.65.

HOOGEVEEN, 17 Julij. Rogge ƒ 9.85. Boekweit ƒ 8.00. Haver ƒ 0.00. Honig per ℔ ƒ 0.00. Boter eet N. ℔ ƒ 0.85.

AMSTERDAM, 25 Julij. TARWE stil en alleen bij kleinigheden verkocht tot vorige prijzen; 128 ℔ bonte Poolsche ƒ 490, ƒ 492; 126 ℔ Mecklenburger ƒ 420 bij eenige lasten. — ROGGE veel ter veil en tot voorgaanden koers aangeboden; om bij partij te verkoopen zou men lager moeten afgeven; 124 ℔ Rostocker bij eenige kwantiteit ƒ 310; 122 ℔ Pruissische ƒ 305; 122 ℔ Munstersche ƒ 308; 119 ℔ Deensche ƒ 285. — GARST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD onveranderd; nieuw Betuwsch Aveelzaad ƒ 18; op 9 v. Olie in Sept., Oct. en Nov. £ 92. — LIJNZAAD flaauw; 110/11 ℔ Koningsb. ƒ 395; 110 ℔ Calcutta ƒ 475; in veiling: 105 ℔ Koningsb. ƒ 12; 107/3 ℔ dito ƒ $12\frac{3}{4}$. — RAAPOLIE stil; op 6w. ƒ $56\frac{1}{4}$; Vlieg. ƒ 55; 1o. Sept. ƒ 53, Oct. en Nov. ƒ 53, $52\frac{3}{4}$; Dec. ƒ $52\frac{3}{4}$. — LIJNOLIE flaauw; op 6w. ƒ 44; Vliegend ƒ $43\frac{3}{4}$; 1o. Sept. ƒ $43\frac{3}{4}$, ƒ $43\frac{1}{2}$; Oct. ƒ $44\frac{1}{4}$, 44; Nov. ƒ $44\frac{1}{2}$, ¼; Dec. ƒ $44\frac{1}{2}$; Maart, April en Mei ƒ 45. — HENNEPOLIE op 6w. ƒ $47\frac{3}{4}$; Vlieg. ƒ $46\frac{1}{2}$. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks ƒ 100. — LIJNKOEKEN per 104 stuks ƒ $13\frac{1}{2}$ a 16. — MOUTWIJN ƒ $17\frac{1}{2}$ per vat contant met meer vraag. — JENEVER 100 % Amst. proef ƒ $21\frac{1}{2}$ a 22 per vat contant.

VRIJDAG 27 Julij. De handel in Tarwe was heden flaauw; 127, 128 ℔ nieuwe bonte Poolsche ƒ 486 a ƒ 492. Rogge mede flaauw; a122 ℔ Pommer ƒ 302. Gerst ƒ 10 lager. Boekwei. en Haver zonder handel. Koolzaad op 9 vat op October $91\frac{1}{2}$ £. Raapolie op 6/w ƒ $55\frac{3}{4}$; vlieg. ƒ $54\frac{1}{2}$, op het Najaar ƒ $52\frac{3}{8}$. Lijnolie op 6/w. ƒ $44\frac{1}{4}$; vlieg. ƒ 43.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 26 *Julij.* 1855.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	pct.	$68\frac{5}{16}$	*Polen.* Oblig.	4	pct.	71
„ „	3	„	$75\frac{1}{2}$	*Spanje.* Oblig.	1	„	$18\frac{9}{16}$
„ „	4	„	$93\frac{3}{8}$	Obligatiën	3	„	
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	„	$90\frac{3}{8}$	Binnenl.	3	„	$30\frac{9}{16}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	„		Amortisable			
O. I. Leening	4	„		Bewijz. Coup.			$4\frac{7}{16}$
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	$4\frac{1}{2}$	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	$56\frac{1}{4}$
Rusl. Ob. Hope	5	„	$103\frac{1}{2}$	„ Metal.	5	„	$61\frac{3}{8}$
Dito 1828/29	5	„	102	„ „ N.	5	„	$72\frac{7}{8}$
Cert. 1831/33	5	„		„ „	$2\frac{1}{2}$	„	$31\frac{3}{8}$
Dito 1840	4	„		*Belgie*, Cert.	$2\frac{1}{2}$	„	
Dito Stieglitz	4	„	$78\frac{1}{8}$	Rothschild	$2\frac{1}{2}$	„	
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	$39\frac{3}{4}$
				„	4		
Cert. van dito	6	„	$60\frac{1}{2}$	*Amerika* Bank-Act.			$2\frac{5}{8}$

von Siebenhaar, vind men eene beschrijving, om van Meikevers eene zeer smakelijke en voedzame soep te bereiden. De bedriegerij heeft daarvan te Parijs gebruik gemaakt om deze kevers in kreeften te veranderen. Men neemt voor eene portie kreeftensoep 30 kevers, stamt ze fijn in een vijzel, doet er een weinig gesmolten boter onder en roostert dezelve; waarna men ze door een zeef laat gaan, zoo dat de pooten en vleugelen achter blijven, en men ze met vleeschnat opkookt; een paar kreeftenscharen en eene staart maken de misleiding volkomen, men gebruikt deze soep als eene lekkernij, welke men „in Parijs alleen" zoo overheerlijk kan gereed maken. Men had de Fransche restauratiën van dezen zomer nog al van een enkel meikevertje kunnen voorzien.

—

De Engelschen zijn bekend om hunne zonderlingheden. Hiervan levert het volgende een vernieuwd bewijs. Een Engelsch hoofd-officier in November 1854 naar de Krim vertrekkende, liet een zonderling testament achter dat thans ten uitvoer zal worden gelegd. Hij bepaalde, dat wanneer hij in den strijd sneuvelde, indien daartoe de mogelijkheid bestond, zijn hart uit zijn lijk zoude genomen en naar Exeter vervoerd worden, de plaats waar hij groote landgoederen bezit, die eene familie-kelder bevatten. Daarin was voorloopig eene nis in gereedheid gebragt, waarin een houten standbeeld, hetwelk volmaakt zijne gestalte en zijn gelaat uitdrukte. In 't inwendige daarvan moest de loden doos, die zijn hart bevatte, gesloten en het beeld in zijne uniform gekleed en in dezelfde houding als, waarin hij den dood had ondergaan gesteld worden. Eene zekere som is bestemd tot onderhoud van het beeld, en tot verlichting des kelders ten eeuwige dage. Lord Ridg.... had eene overeenkomst gesloten met een der wondhelers van zijn regiment ter opsporing van zijn ligchaam, ter lijkopening, ter wegneming van het hart en ter ontkleeding, om het beeld aan te kleeden. Lord Ridg... laat de helft van zijn vermogen aan de officieren van zijn regement na, die niet minder dan 4000 pSt. bezitten, en die den tegenwoordigen oorlog zullen overleven. Het overige gaat aan zijne familie, die zelve zeer vermogend is en zich aldus over de zonderlingheid van den overledene gemakkelijk troost.

—

Een liefhebber van vergelijkende cijfers heeft het volgende uitgerekend: Een soldaat legt in één uur met den gewonen pas 3 kilometres af; met den stormpas 6 kilometres; — het paard doorloopt in een uur stapvoets 5, in een draf 11, in galop 23 en bij den wedren 48 kilometres; — de locomotieven in gewonen gang 50, met groote snelheid 100 kilom.; — de wind bij zachte koelte 3, bij storm 104 kilom.; — het geluid 250 kilometres; — het licht kan in één uur tien malen den afstand van de zon naar de aarde afleggen, waartoe een afgeschoten kanonskogel, wanneer hij altijd zijne eerste snelheid behield, 240 jaren zou behoeven, — en de electriciteit kan in den tijd van ééne seconde vijf maal de geheele aarde omloopen.

—

Korte dagen en lange nachten.

Een student, die zich gaarne in vrolijk gezelschap bevond en daarin dikwerf geheele nachten doorbragt, was den volgenden dag zelden vroeg bij de hand. Eens had hij, onder gewoonte, weder op zoodanige wijze den nacht doorgebragt, en eene oude tante lang op hem doen wachten. Zij onderhield hem belangstellend over zijne verkeerde leefwijze, en voegde er ten slotte bij: „Gij zult het ondervinden, mijn jongen, op deze wijze zult gij uwe dagen verkorten." „Dat is zeker zoo, lieve tante," was zijn antwoord, „maar juist om die reden moet ik wel mijne nachten verlengen.

—

Drie diplomaten maakten dezer dagen een pleizier-rid buiten Weenen. De wagen viel om en de staatslieden in de sloot. „Help!" riep de koetsier tegen een boer, die naderde. „Wat ligt daarin?" vroeg de boer. „Louter diplomatie" was 't antwoord. „Daar is niets aan verloren—hernam de boer — want de conferentiën zijn immers geëindigd" en hij liep op een draf weg.

—

In Karlsbad ging dezer dagen een Engelschman eene weddingschap aan, dat hij achtereenvolgend 12 glazen van het heete bronwater zou drinken. Hij won de weddingschap, maar verloor daarbij het leven. Na verloop van eenige uren, gaf hij onder de hevigste smarten den geest.

—

Een paar weken geleden beviel de echtgenoote van den dansmeester *Clarkson* te Leeds van tweelingen. De daaraan verbondene merkwaardigheid is, dat aan vaders zijde de oud-overgrootvader, de overgrootvader, de grootvader en de vader tot tweelingen behoorden. Dit verschijnsel doet zich nu reeds in het vijfde geslacht voor.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** TE ASSEN.

De heer *W. L. Tonckens*: Ik meen te moeten verblijven bij mijn amendement, dat de vergadering geen subsidie verleene, tenzij onder den aan te leggen weg het eind wegs worde opgenomen van af de Tipbrug te Meppel tot aan het huis van Kip. Zooals ik reeds vroeger zeide de bestrating van dit eind wegs is meer in het voordeel van het algemeen dan in dat van Meppel.

De heer *van der Vlies*: Ik moet mij tegen dit amendement verklaren; omdat het geheel tegen het Reglement is, aan eene onderneming op te leggen meer te bestraten, dan zij voornemens is; zoodanige voorwaarde mag volgens het Reglement niet aan eene subsidie verbonden worden.

De *Voorzitter*: Ik wenschte wel de leden der Commissie te vragen, of zij er ook bedenkingen tegen hebben, om het amendement van den heer *W. L. Tonckens* bij de conclusie van hun rapport op te nemen.

De heer *J. Tonckens*: Ik heb er nog al bezwaar tegen: de kosten van aanleg zullen er door vermeerderen; wij hebben geen vrijheid daartoe de onderneming te verpligten; zoo Meppel dit eind wegs wenscht bestraat te hebben, zal ze het voor eigene rekening kunnen doen.

De heer *W. L. Tonckens*: Maar waarom dan aan Meppel geweigerd het maken van een weg van daar tot aan de Knijpe? zoo dit was toegestaan, dan zou daarin van zelf het eind wegs van de Tipbrug tot aan het huis van Kip begrepen zijn geweest. De Raad van Meppel beöogde zoo weinig eigen voordeel, dat het bij denzelven in overweging is genomen, om op den weg van daar naar de Knijpe geen tol te heffen; men heeft voorloopig wel tot tolheffing besloten, maar alleen, om in deszelfs geheel te blijven, terwijl men op dit punt later altijd wel terug kon komen.

De heer *J. Tonckens*: De weg van Meppel tot de Knijpe is slechts een gedeelte van den weg, waarvan de bestrating voor het geheel door eene andere onderneming werd gevraagd, en die wel het geheel maar geen gedeelte wilde leveren.

[illegible] *de Jonge*: Ik geloof, dat het gemeentebestuur [illegible] in dezen niet goed is begrepen; het heeft al[illegible] naar de Knijpe willen maken ter aansluiting [illegible] die den weg verder wilde leggen; het deed aldus geen keuze tusschen eene der wedijverende ondernemingen.

Nadat nog een paar heeren kortelijk het woord gevoerd hebben, verklaart de *Voorzitter* eerst het rapport in omvraag te zullen brengen, ten einde, wanneer dit wordt afgestemd, het amendement van den heer *Roelink* en daarna dat van den heer *W. L. Tonckens* aan eene stemming te zullen onderwerpen.

In het eerst komt in stemming het rapport, voor zoover den weg van Meppel over de Wijk en Zuidwolde naar Hoogeveen betreft, strekkende, om aan dezen weg 30% subsidie toe te kennen; hetzelve wordt aangenomen met 25 tegen 3 stemmen, die van de heeren *Pelinck*, *Roelink* en *L. Carsten*, terwijl de heeren *H. G. van Holthe van Echten* en *R. A. van Echten van Holthe* zich buiten stemming houden.

Daarna wordt het rapport in omvraag gebragt, voor zoover betreft het voorstel, om aan den weg van Meppel over Koekange naar Hoogeveen mede 30% toe te kennen; dit voorstel wordt aangenomen met 22 tegen 5 stemmen, terwijl de heeren *R. A. van Echten van Holthe*, *H. G. van Holthe van Echten* en *Sluis* zich buiten stemming houden. Tegen waren de heeren *Kok*, *van Veen*, *Kniphorst*, *Alingh* en *J. T. Homan.*

Er wordt besloten de genomene besluiten ter kennis van heeren Gedeputeerde Staten te brengen, ten einde daaraan de vereischte uitvoering te geven.

Aan de orde wordt gesteld het voorstel van Ged. Staten ten aanzien van den brug over de Hoofdvaart te Hoogersmilde.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

De *Voorzitter* stelt aan de orde het voorstel, van den heer *Vos* tot wijziging van het Reglement van orde voor de vergadering.

De heer *Vos*: Het is mijne innige overtuiging, dat ons Reglement van orde dient gewijzigd te worden; ik heb echter later de artt. 70 en 71 van het Reglement ingezien, waarop ik niet dadelijk bedacht ben geweest; volgens dezelve moet een voorstel tot wijziging door vijf leden gedaan worden, en behoort het daarna in de afdeelingen te worden onderzocht. Dit alles zou te lang aanhouden, dan dat de zaak nog in deze vergadering zou kunnen worden afgedaan; ik trek dus mijn voorstel in, voorbehoudens om er later op terug te komen.

Weder aan de orde gesteld zijnde de concept-missive

aan Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken omtrent de verbetering van het Meppeler diep, wordt dezelve, zonder discussie, gearresteerd.

De Voorzitter: Ik stel aan de vergadering voor, om [illegible] gedurende een half uur te schorsen. [illegible] vergadering gaat een half uur uiteen.

Na verloop daarvan de vergadering weder geopend zijnde, blijkt, dat de heer *Kok* niet is teruggekeerd.

De heer *van der Wijck*: Ik heb eene motie van orde. Ik stel voor, om de zaak van het kanaal van Assen naar Groningen nog heden te behandelen, in plaats van Woensdag over eene week, waartoe besloten is. Door het rapport van Heeren Ged. Staten zijn wij over dit onderwerp zoo uitnemend ingelicht, dat er geene zwarigheid zal [illegible], om tot eene dadelijke behandeling over te gaan. [illegible] H. H. Ged. Staten voor die uitnemendheid van hun rapport en voor de groote zorg, daaraan besteed. Er bestaat dus geen reden, waarom de Staten nog weder bij elkander zouden komen; eene verdaging zou mijns inziens niets baten.

De *Voorzitter*: Zoo het voorstel van den heer *van der Wijck* wordt aangenomen, dan zullen wij eene avondvergadering moeten houden; en ik stel voor, daarin tevens de dan nog overige onafgedane zaken te behandelen.

[illegible] *van der Vlies*: In plaats van eene avondzitting zou ik liever morgen eene vergadering willen houden; die heeren, welke daartoe niet in de gelegenheid zijn geweest, kunnen dan de stukken over het kanaal van Assen naar Groningen nog eens nazien.

De *Voorzitter*: Ik zal eerst het voorstel van den heer *van der Wijck* in omvraag brengen, om daarna, wordt dit afgestemd, zulks met dat van den heer *van der Vlies* te doen.

[illegible] omvraag gebragt zijnde, wordt het voorstel van den [illegible] *van der Wijck* met 13 tegen 12 stemmen aangeno[illegible] Tegen waren de heeren *W. L. Tonckens*, *Alingh*, [illegible] *Prins*, *L. Homan*, *J. T. Homan*, *v. d. Vlies*, [illegible] *Holthe van Echten*, *Meursing*, *Roelink*, *de* [illegible] *Oosting*, terwijl de heeren *Vos*, *J. Tonckens*, [illegible] *Echten van Holthe* zich buiten stemming [illegible]

De *Voorzitter*: Daar er dan heden avond eene avond-

zitting zal zijn, bepaal ik, zoo daartegen bij de vergadering geene zwarigheid bestaat, dat dezelve te *zeven* uur zal aanvangen.

Aan de orde wordt gesteld het rapport van Ged. Staten omtrent den weg van den Rijks straatweg te Smilde langs de Witte Wijk naar de grenzen van Friesland.

De *Voorzitter*: Er zal alsnu in behandeling genomen dienen te worden het voorstel, door Ged. Staten in de najaars vergadering gedaan, doch toen aangehouden, om aan dezen weg 30 pct. subsidie toe te kennen; vooraf echter zal er eene beslissing moeten worden genomen omtrent de toen geopperde doch onbeslist geblevene vraag: of onder de kosten van aanleg ook die van onteigening behooren te worden begrepen.

De heer *van der Vlies*: Het Reglement schrijft alleen voor, dat er subsidie zal moeten worden verleend voor wat de *weg* zal gekost hebben; maar onder die kosten bedoelt het Reglement *alle* kosten, en dus ook de kosten van onteigening. Het komt mij daarom voor, dat de onteigeningskosten wel degelijk onder die van aanleg moeten gerekend worden.

De heer *J. T. Homan*: Ik zou wel wenschen ingelicht te worden, of de discussien thans alleen loopen over de vraag, of de kosten van onteigening al dan niet onder de kosten van aanleg moeten begrepen worden.

De *Voorzitter* antwoordt toestemmend.

De heer *van der Wijck*: Ik acht het gevaarlijk, dat de onteigeningskosten ook onder die van aanleg zullen begrepen worden; wanneer men een klein gedeelte van een perceel noodig heeft, dan is het billijk, dat men het geheele perceel neemt, zoo de eigenaar dit verlangt; b.v. in het onderwerpelijk geval heeft men een el van den kalkoven noodig; nu kan men niet alleen deze el nemen, maar men moet den geheelen kalkoven nemen, omdat, neemt men een el daar af, dezelve geheel onbruikbaar zou worden, en dan kan, naar mijn inzien, de zaak veel te kostbaar worden. Ik ben er daarom tegen, dat de kosten van onteigening onder die van aanleg betrokken worden.

De heer *Sluis*: Alle twijfel kan mijns inziens opgelost worden door art. 4 van het Reglement; daarbij wordt aan de onderneming toegekend hetgeen van de onderhoudpligtigen voor de verbetering van den weg in onderhoud is verkregen. Heeft dus de Provincie aan den eenen kant

mede genot van de baten van den weg, die de kosten van aanleg en dus ook de hoegrootheid van het subsidie verminderen, dan moet dezelve ook aan den anderen kant in alle bezwaren mede dragen. De weg kan niet, althans niet behoorlijk daargesteld worden, zonder dat de benoodigde grond of de vereischte gebouwen zijn onteigend; de kosten hiervan behooren dus tot die van daarstelling; de zaak komt mij weinig twijfelachtig voor.

De heer *J. Tonckens*: De reden, waarom de stukken aan Ged. Staten zijn gerenvoijeerd, was, omdat men in onzekerheid verkeerde, hoe hoog de kosten van onteigening zouden loopen; aan deze opdragt hebben Ged. Staten voldaan. Ik ben ook van oordeel, dat, daar de onderneming profiteert van de baten, de onteigeningskosten ook, ingevolge de bedoeling van het Reglement, onder de kosten van aanleg moeten gerekend worden.

De *Voorzitter*: Ik zal dan deze vraag aan de beslissing der vergadering onderwerpen: »of onder de kosten van aanleg van wegen, waarvoor subsidien uit de Provinciale fondsen worden verleend, ook de kosten van onteigening kunnen worden begrepen?"

In omvraag gebragt zijnde, verklaren zich 17 leden voor eene toestemmende beantwoording en 12 daartegen. Tegen waren de heeren: *W. L. Tonckens, v. d. Wijck, Alingh, Pelinck, Hesselink, Prins, W. F. Kijmmell, Caspers, de Jonge, de Milly, Willinge en Oosting*.

Alsnu wordt het voorstel van Ged. Staten, om voor de kosten van aanleg van dezen weg eene subsidie van 30 pct. te verleenen met algemeene stemmen, behalve die van den heer *J. T. Homan*, aangenomen.

Aan de orde gesteld zijnde het rapport van de Commissie voor de begrooting, rakende het al of niet opnemen van de ontvangsten en uitgaven der kas ad pios usus in de gewone huishoudelijke begrooting, wordt, zonder discussie, met algemeene stemmen conform het voorstel der Commissie besloten.

[illegible] komt in behandeling de begrooting van enkel Provinciale [illegible] en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor [illegible]

De *Voorzitter*: Ik zal eerst de uitgaven en daarna de inkomsten in discussie brengen; evenals in vorige jaren, zal ik de enkele posten oplezen, en verzoek de leden, om, wanneer er een post voorkomt, waaromtrent een

hunner iets in het midden heeft te brengen, zulks kenbaar te willen maken, ik zal dan deze post, alsmede die, waaromtrent de Commissie aanmerkingen heeft gemaakt, in discussie brengen.

Ten aanzien van Art. I, Afd V, Hoofdstuk II: *Onderhoud van alle aard- metsel- en timmerwerken aan de Hoofd- en Beilervaarten en bijbehoorende gebouwen* etc. vraagt de heer *Blom* het woord: Ik wenschte wel te weten, of onder dezen post ook begrepen zijn de kosten van opruiming van de modder, welke jaarlijks uit het Mallegat te Meppel in de Hoofdvaart stroomt, en waardoor zandbanken gevormd worden, die zeer hinderlijk voor de Scheepvaart zijn. Ook dit jaar bevindt zich daar weer een bank, die volstrekt dient te worden opgeruimd.

De *Voorzitter*: De kosten van opruiming dezer banken zijn wel degelijk onder dezen post begrepen, en ik zal den Hoofd-Ingenieur over de bank, door den heer *Blom* bedoeld, en over de wegneming daarvan onderhouden.

Na oplezing van Art. I, Afd. I, Hoofdstuk III: *Kosten* van onderhoud van het *Provinciaal gebouw bij het huis van* ~~*arrest en Justitie te Assen, thans dienende tot wacht-*~~*huis*, vraagt de heer *Sluis* het woord: Ik zou wel wenschen, dat hier een post ingelascht werd, luidende: *kosten van onderhoud van het Provinciaal Geregtshof te Assen*, en dat het bedrag daarvan voor memorie werd uitgetrokken. Het Rijk trekt zich dit gebouw aan en is daarvan in het bezit, doch het is een Provinciaal gebouw, met groote kosten door de Provincie daargesteld. In sommige Provincien zijn de gebouwen voor de Justitie Rijksgebouwen, door het Rijk gesticht en het eigendom van het Rijk. Ik zie geen reden, waarom de eene Provincie in dezen boven de andere zou bevoorregt worden; het komt mij billijk en regelmatig voor, dat het Rijk van het gebouw voor het Prov. Geregtshof te Assen aan de Provincie huur betale en de Provincie dan het onderhoud bekostige. Ged. Staten kunnen dan met den Minister van Justitie ter regeling dezer zaak in onderhandeling treden. Ik stel daarom voor, een post, in voegen door mij bedoeld, hier in te lasschen.

Daar niemand omtrent dit voorstel het woord verlangd, wordt hetzelve in omvraag gebragt en met algemeene stemmen aangenomen, behalve die van den heer *Roelink*.

die tijdelijk het vertrek heeft verlaten doch onmiddelijk terugkeert.

Na afhandeling van Hoofdst. III: *kosten van onderhoud van Provinciale eigendommen* etc. vraagt de heer *Blom* het woord en zegt: Dit Hoofdst. handelt over de kosten van Provinciale eigendommen; ik wenschte nu wel te weten, welke eigendommen de Provincie heeft; ik ben daarmede onbekend en geloof, dat zulks met velen mijner medeleden ook het geval is.

De *Voorzitter*: De lijst van de eigendommen der Provincie is in bewerking, doch nog niet gereed, het opmaken daarvan heeft nog al bezwaar in; doch ik meen wel de verzekering te durven geven, dat dezelve tegen de najaarsvergadering in gereedheid zal zijn.

Bij art. 1 van Hoofdst. V: *Kosten van het Provinciaal Blad*, zegt de heer *van der Vlies* het volgende: Ik wenschte wel, dat in het Provinciaal blad een volledig verslag van het verhandelde bij de Prov. Staten kon opgenomen worden, zooals hetzelve vroeger bij de Nieuwe Drentsche Courant, die evenwel heeft opgehouden te bestaan, werd uitgegeven, een verslag, waarvan men in naburige Provincien jaloersch kon zijn. In de Prov. Drentsche en Asser Courant wordt dit verslag minder volledig medegedeeld, en daarin was o. a. onlangs het verhandelde nopens de huis- en plaatsgelden minder naauwkeu- [illegible] eenige meerdere kosten noodzakelijk waren, dan zou ik het besteden daarvan allezints nuttig achten; een volledig verslag is voor het publiek veel waard; anders zijn de ingezetenen van Assen doorgaande alleen in staat, om met juistheid te weten wat er bij de Provinciale Staten gebeurt.

De *Voorzitter*: Ik geloof, dat zoodanig volledig verslag, als door den heer *van der Vlies* verlangd wordt, allezins wenschelijk zou zijn; uit het aard der zaak zijn echter daaraan nog al moeite en kosten verbonden. Het Provin[illegible] blad is door deszelfs inrigting en bestemming voor [illegible]neming daarvan minder geschikt; dit is eene verza[illegible] van verordeningen en voorschriften der Provinciale [illegible] die van blijvend belang zijn, even als zulks het [illegible] het Staatsblad, wat aangaat de wetten en Koninkl. [illegible]n.

De heer van *der Vlies*: Zou er dan geen contract kunnen gesloten worden met de Redactie der Prov. Drentsche

en Asser Courant, om dit verslag zoo volledig te geven als de Nieuwe Drentsehe Courant zulks deed? Ik stel daarom voor, om den wensch der vergadering ter kennis te brengen van Ged. Staten, en hun op te dragen, om ten dezen de noodige maatregelen te nemen.

De *Voorzitter*: Ik zou dan het geächte lid, den heer *van der Vlies*, wel willen verzoeken, om nopens deze zaak een schriftelijk voorstel in te dienen.

De heer *van der Vlies*: Mijnheer de Voorzitter, ik neem zulks op mij.

Ten aanzien van art. 7 van Hoofdstuk VIII: *Subsidie van de Drentsche Kanaal-Maatschappij*, is besloten, overeenkomstig het voorstel van de commissie, daaraan de beperkende bepaling te verbinden, dat de de uitbetaling van het subsidie van *ƒ* 6000-» over 1856 niet zal geschieden, indien de Drentsche Kanaal-Maatschappij in verzuim mogt zijn, aan de verpligtingen, volgens de oorspronkelijke concessie op haar rustende, te voldoen.

Ten aanzien van dezen post zegt de heer *van der Vlies*: Wij zien deze *ƒ* 6000. jaarlijks op de begrooting voorkomen; inmiddels vordert het kanaal niets; het moest reeds in de Emmer veenen zijn; en nog is het niet voorbij Hoogeveen. De Maatschappij is klaarblijkelijk in verzuim van aan hare verpligtingen te voldoen. De subsidie van *ƒ* 6000. kan dus zeer goed geweigerd worden, niettegenstaande wij zijn gesommeerd, om die te verstrekken. Aan de Maatschappij zijn alle mogelijke voorregten en faciliteiten geschonken; van onze belangstelling hebben wij doorslaande blijken gegeven, en nu, tot belooning voor een en ander, worden wij in regten gesommeerd tot betaling eener som, die wij niet verschuldigd zijn, daar de Maatschappij in verzuim is. Ik geef daarom in overweging, om aan Ged. Staten op te dragen, om te onderzoeken en in de Najaarsvergadering aan ons mede te deelen, waarom het Rijk niet overgaat tot ontbinding der Maatschappij en overneming der werken, die, ingevolge de concessie, bij verzuim aan het Rijk moeten vervallen.

De *Voorzitter*: De Drentsche Kanaal-Maatschappij beweert, dat zij niet in verzuim is. Zij heeft aan de Regering een ontwerp van eene onteigenings-wet en de bestekken en plannen voor de verdere uitvoering van het kanaal toegezonden; een en ander is nog bij de Regering in behandeling.